

Seznam příloh

Příloha č. 1: Osnovy rozhovorů

Příloha č. 2: Rozhovor s Pavlou

Příloha č. 3: Rozhovor se Soňou

Příloha č. 4: Rozhovor s Evou

Příloha č. 5: Rozhovor s Julií

Příloha č. 6: Rozhovor s Matějem

Příloha č. 1: Osnovy rozhovorů

Rozhovory s odborníky:

Představení:

- Na jaké pozici jste?
- Jakou máte roli v práci s pěstouny?
- Jak dlouho pracujete s pěstouny?
- Co je náplní Vaší práce?

Podpora pěstounské rodiny::

- Jak se dostáváte s pěstounskými rodinami do kontaktu?
- Jakou službu jim poskytujete?
- Jak často jste v kontaktu?
- Jaké druhy podpory považujete za nejefektivnější / pěstouni využívají nejčastěji a proč?

Vztah pěstouna a dítěte:

- Co je podle vás klíčové pro dobrý vztah mezi pěstounem a dítětem?
- Jaké jsou nejčastější výzvy, se kterými se pěstouni setkávají?
- Jaké jsou podle Vás důležité vlastnosti pěstouna?
- Co si přináší dítě do pěstounské péče? (nejčastěji) a má vliv na pěstouna?
- Jak jim pomáháte tyto problémy překonávat?

VZTAH S RODINOU

- Co Vám pomáhá při upevňování vztahu s rodinou?
- Pracujete s každým členem v rodině zvlášť?
- Co myslíte že přinášíte/ovlivňujete v tom vztahu?
- Je něco, co usnadňuje vaši spolupráci?

- Co v systému chybí či nefunguje a myslíte, že by to mohlo usnadnit spolupráci?

Rozhovor s pěstouny:

Představení:

- Co Vás vedlo k tomu se stát pěstounem?
- Kolik máte v pěstounské péči dětí?

Začátek Pěstounské péče:

- Jak vypadala Vaše příprava na příchod dítěte?
- Bylo něco, z čeho jste měl/a obavu?
- Jaký byl pro Vás proces adaptace?
- Jaký byl pro dítě proces adaptace?

Výzvy:

- Co je pro Vás na pěstounství náročné a představuje pro Vás výzvu?
- Kdo nebo případně co Vám pomáhá tyto výzvy překonávat?

Aktuální vztah:

- Jak aktuálně vnímáte svůj vztah s dítětem?
- Jaké faktory se podílely na utvoření takového vztahu?

Odborníci:

- S jakými odborníky jste se v průběhu pěstounské péče setkal?
- Jak často jste s nějakými odborníky v kontaktu?
- Jaká je pro Vás spolupráce s těmito odborníky?
- Co Vám přináší jejich přítomnost?

- Co v systému chybí či nefunguje a myslíte, že by Vám to pomohlo v rámci pěstounské péče?

Příloha č. 2: Rozhovor s Pavlou

Nejdřív bych se zeptala úplně obecně, na jaký pozici jste? Jakou vlastně máte roli v celém procesu?

Já jsem na sociálněprávní ochraně dětí jako pracovník pro náhradní rodinnou péči. To znamená, že mám na starost to dítě z pozice takzvané OSPOD jako dolní sociálně právní ochrana dětí.

Takže jsem vlastně takový koordinátor toho, co se kolem dítěte děje. Mám ze zákona povinnost dítě navštěvovat minimálně jedenkrát za půl roku – v prvním půlroce dvakrát, tam je to takový častější a potom minimálně jednou za půl roku, kdy mám zjišťovat, jestli se dítěti daří dobře v rodině, co třeba potřebuje dítě nebo pěstouni, nebo v podstatě i rodiče. Zprostředkovávat kontakt s rodičema. Takový koordinátor pro to dítě, když potřebuje cokoliv zajistit. Takže rodiče i pěstouni, kdokoliv je v procesu ohledně dítěte nějak zainteresovaný, ví, že se na mě můžou obrátit s tím, že já řeknu, co dál, co bych si představovala, kam by mohlo dítě chodit, kam by se mohl pěstoun obrátit o pomoc. Co ti rodiče? Ti se na nás můžou obrátit pro pomoc se zprostředkováním třeba kontaktu, zajištěním asistovaného kontaktu. Takže jsme koordinátory té celé věci a plus i pomoc v oblasti právní, protože ve vztahu k podávání různých návrhů k soudu figurujeme jako takový poradce.

Aha, takže jestli tomu dobře rozumím, tak Vy pracujete na OSPODu a komunikujete jak s pěstouny, tak ale i s biologickými rodiči?

Ano, přesně. A potřebujeme k tomu všechny strany, jak pěstouny, tak ale i rodiče. Takže my se snažíme vždycky najít to, co je vhodné pro dítě, ne pro rodiče, ne pro pěstouny, ale pro to dítě. Pěstouni mají svoje doprovázející organizace, rodiče můžou mít terénní asistenční službu, která je jim ku pomoci.

A Vy jste říkala, že za nima chodíte třeba dvakrát do půl roka?

To je ze začátku, v 1. půlroce, samozřejmě potřeba, někdy i častěji. Je to spíš o potřebách dítěte nebo pěstounské rodiny. Takže když si převezmou dítě, tak je komunikace častější, nebo když se nastavuje kontakt s rodičema nebo se řeší jakékoliv problémy ve vztahu k dítěti nebo podpora pro to dítě ve školce, ve škole, kdekoliv jinde, tak jsme častěji zainteresovaní. Ze zákona je povinnost v 1. půlroce nejméně dvakrát a v dalších pokaždé za půl roku, ale my tam můžeme chodit v podstatě podle domluvy kdykoliv je potřeba.

Kdy je ten moment, kdy úplně navážete 1. kontakt?

No, to záleží. Pokud je dítě naše trvale a my mu zajišťujeme další rodinu, další péči, tak jsme s dítětem od té doby, co se v rodině řeší odebrání dítěte nebo důvod, proč dítě musí jít jinam. A pak pokračujeme celým tím procesem, dítě vedeme dál a vybírají se pěstouni. Můžeme do procesu vstupovat i ve chvíli, kdy pěstouni patří pod nás. Když jsou pěstouni vybráni odborným panelem na krajském úřadu, tak nám krajský úřad dá informaci, že pěstouni a my vlastně, jsme účastní panelu. My díky tomu víme, že je osloví a že se můžou seznámit s dokumentací o dítěti. Pokud budou potřebovat jakékoliv informace, pomoc třeba s návrhem k soudu, tak už je provázíme my jako OSPOD. V první chvíli, když jsou pěstouni teprve žadatelé, tak nemají nikoho k sobě, takže je pro ně OSPOD klíčový, můžou tu získat pomoc, radu a my tím vstupujeme do procesu. Takže jsou 2 možnosti, kdy my do toho procesu vstupujeme. Buď je naše dítě, nebo pěstouni.

Dobře a ještě se zeptám, Vy můžete být zároveň i klíčová pracovnice? Je možnost, že když si pěstouni neseženou žádnou doprovázející organizaci, tak se můžou obrátit na sociálního pracovníka na OSPOD?

No, oni mají povinnost mít doprovázející organizaci, ale až poté, co mají dítě v pěstounské péči na setkání. Takže mají povinnost do 30 dnů uzavřít dohodu od nabytí právní moci rozsudku o tom, že převzali dítě dopis pěstounské péče, tak musí do 30 dnů pěstouni uzavřít dohodu, ale do té doby oni samozřejmě některé organizace jim poskytnou pomoc už dřív, ale jinak je pro ně OSPOD. My je nikdy neodmítneme, jsme tady pro ně, ta podpora. Je to tak zajištěné, že žadatelé ještě před tím, než se stanou pěstouny, se můžou obracet na svůj klíčový OSPOD s jakýmkoliv dotazem. Jsme pro ně taková „doprovodka“, ale pak mají povinnost si tu „doprovodka“ zařídit.

Vy jste teď vyjmenovala hodně oblastí, do kterých máte tu moc jako zasáhnout a já mám další otázku, jaká je náplň Vaší práce? Zajímá mě to i od chvíle, kdy už je dítě v rodině.

Tak náplň práce je sledovat, jestli se dítěti daří dobře, jestli je potřeba mu dát nějakou podporu a zajistit v podstatě to, co je potřeba pro dítě, ať už kontakt s rodinou, biologickou, pokud má zájem, nebo nějakou péči, odbornou pomoc zajistit. Některé věci se hodně kryjou s „doprovodkou“, že i „doprovodka“ takovýto věci dělá. Ale my jsme ten kontrolní orgán nad tím, že se dítěti daří dobře. Asi takový základ je, že sledujeme, jestli je dítěti dobře a jestli něco nepotřebuje a jestli se mu v té rodině neděje něco zlého něco nezákonného a jestli je potřeba prostě tam nějak zasáhnout, takže jsme

dozorový orgán nad tím, jestli se dítěti samozřejmě v té pěstounské péči daří dobře.

A jsou nějaké druhy služeb nebo něco, co u Vás pěstouni využívají nejčastěji? Co se Vám zdá, že je nejefektivnější pro ně?

Pro ně je asi nejefektivnější pomoc při jakémkoli návrhu k soudu, ať už je rozšíření práv nebo poručenství dítěti. Když rodiče nejsou kontaktní a je nutné řešení nějaké situace, ať už operace, souhlasy nějaké od lékařů, tak jsme takový most v komunikaci s biologickými rodičema, protože pěstouni s nimi často nekomunikují osobně, často ani nechtějí a ta komunikace probíhá přes OSPOD, takže přes klíčového pracovníka. Dále jde o zajištění souhlasů rodičů se zdravotním stavem dítěte s nějakou školkou školou, tak i s kontakty. Takže hodně je to takový ve zprostředkování biologických hodin.

Aha, takže jestli tomu dobře rozumím, tak ten klíčový pracovník je víc s těma rodičema Vy komunikujete i s tím pracovníkem, zároveň chodíte do té rodiny a tam se soustředíte spíš na to dítě. Ten klíčový pracovník je tady hlavně pro ty pěstouny a Vy vlastně sledujete, jestli to dítě má, co potřebuje a zároveň komunikujete s biologickými rodičema?

Ano, záleží ale jak si to pěstoun si vytvoří. Ze začátku je to těžší, protože ta doprovázející organizace je tam taky krátce, my taky, takže záleží, ke komu si vytvoří víc důvěru.

Zpočátku, koho žádá víc o pomoc i pro něj, takže my pomáháme i pěstounům, pokud oni potřebují něco řešit ohledně dítěte, tak jim samozřejmě pomůžeme zajistit psychologa, nějakou podporu pro dítě, služby, ale postupem času tím, že doprovázející organizace má návštěvy.

Povinnost návštěv pěstounů je častější, jednou za dva měsíce, tak je přirozené, že ten pěstoun přilne více ke klíčové pracovníci z doprovázející organizace a své nějaké pocity, problémy řeší s ní. Takže my tam opravdu potom jsme spíš pro to zjistit, jak se pěstounovi daří a ve vztahu k tomu dítěti a tomu dítěti samotnému. Takže asi spíš takhle.

Když takhle často navštěvujete rodiny, uměla byste říct, co je důležitým faktorem pro dobrý vztah mezi rodičem a dítětem nebo ti pěstounem a dítětem?

Tak za ty roky praxe mi přijde, že nejdůležitější je to, že je pěstoun schopný přijmout dítě takové, jaké je, protože často mají pěstouni nějaké představy, třeba vychovali svoje děti nebo děti v okolí jsou takové a takové a pak přijmou dítě, které má nějaké specifické požadavky, protože děti, co jdou do pěstounské péče, mají vždycky, jakékoliv, ať už v nižším věku nebo ve vyšším. A oni se někdy neumí srovnat s tím, že to dítě je odlišné od toho, co oni zažili, jaké to jejich dítě bylo a pokud ho chtějí předělat, tak v tu chvíli je to

problém. Je tedy dobré, pokud ho přijmou takové, jaké je, naučí se s ním komunikovat jinak. Třeba jsou otevření novým metodám, poradenství, naučit se něco nového, tak ten vztah je potom mnohem lepší.

A je to otázka osobnostních charakteristik a nebo i nějakého vzdělání, nebo na čem to záleží?

No, určitě obojí, je to i o nějakých osobnostních charakteristikách, ale ty většinou vlastně posuzuje ten krajský úřad. Takže pokud by nebyli ti pěstouni nějak jako přístupní, tolerantní, tak by je asi ani do procesu úplně nezařadili i by měli výtky k tomu, že nejsou schopní třeba přijmout dítě do pěstounské péče, pokud by se projevila velká specifika osobnosti, která jsou prostě nepřipustná. Ale samozřejmě nějaké nuance se neprojeví a potom je to o vzdělávání, pokud se pěstoun chce vzdělávat a naučit se nové věci, tak může samozřejmě přetvořit svůj vztah, a to, jak k dítěti přistupuje. Někdy si pěstouni myslí, že se budou chovat k dítěti, jako se chovali dřív ke svému biologickému dítěti, ale ono to u toho dítěte někdy nejde, je potřeba tam mít jiný přístup, aby to dítě svá traumata nějak zahojilo a aby mohlo fungovat běžně, tak je potřeba ten přístup změnit. A pěstouni, když se vzdělávají, tak jsou schopní tady ten přístup zvládnout. Takže v tu chvíli samozřejmě to vzdělávání velmi pomůže, ale je to vždycky o přístupu toho pěstouna, jestli chce, nebo ne.

Jo vy jste to teď i trošku se toho dotkla, co si to dítě jakoby přináší do té pěstounské péče tak specifického, že náhradní rodičovství představuje tak velkou výzvu?

Hmm, právě to prožité trauma těch dětí z dětství. Tyto děti vždycky mají nějaké trauma tím, že byly odebrané z rodiny a to, co se v rodině dělo. Samozřejmě je to něco, co si nese dál, i když to neumí třeba ještě ani sdělit, že bylo tak malé, proto se postupem času teď ukazuje, že děti potřebují vždycky nějakou terapii, ale musí to být specifická terapie. Prostě když dítě zažilo nějaké trauma jako miminko, tak je to jiný styl terapie, než když zažilo trauma v 5 letech, tam je potřeba s dětmi na tom pracovat a často se volí takzvané terapeutické rodičovství, kdy je specifický přístup pěstounů. Je jim řečeno, jak by s dítětem měli komunikovat, jak by měli fungovat, aby se dítě postupně dostalo z traumatu ven a začalo žít normálním životem.

A dalo by se říct, jak třeba se projevuje nejčastěji tohleto trauma, které získaly?

Ono je to hodně specifické. Některé děti se projevují hodně jako ADHD děti, tam se to často zaměňuje a některé děti naopak jsou zase velmi hodné. Takže ono je to hrozně těžké určit. Je potřeba prostě, aby dítě vyšetřil nějaký

klinický psycholog nebo psychiatr, aby rozklíčoval, jakou formu traumatu to dítě zažilo a určil ten druh terapie. To už my nejsme schopní. Ale ty projevy to dítě má právě každé jiné, některé děti zlobí, některé děti jsou naopak moc hodné, takže pěstoun si myslí, že je všechno v pořádku, ale to trauma může vyplout na povrch až třeba v pubertě, nebo později, nebo v nějakém jiném věku než hned, když si to dítě převezmou, takže se nedá říct jednoznačně jaký projev to dítě má.

Takže doopravdy každé dítě jde ke klinickému psychologovi nebo někomu, kdo ho diagnostikuje a nějak rozpozná to trauma, nebo to zatím není takhle automatický?

Ne, ale byl by to takový ideál, který by se měl nastavit, že ve chvíli, kdy dítě jde do pěstounské péče, tak ho vyšetří nějaký odborník, který řekne, jak by se mělo pracovat s dítětem dál. Myslím si, že teď už jsme hodně posunutí na to, že by se to tak dalo dělat. Před pár lety se o tom vůbec nemluvalo. Teďka vlastně hodně terapeutickými rodiči jsou už pěstouni na přechodnou dobu, protože ti dělají kus práce s těmi dětmi. Když je převezmou ještě děti, jdou dát do té dlouhodobé pěstounské péče a už se o tom teďka víc mluví i na vzdělávání těch pěstounů i vlastně při zařazování do vůbec. Jakože tele, když jsou a procházejí tím výběrem a tím vzděláváním na začátku, tak tam už se o tom víc mluví než dřív.

Takže už se teď dostáváme opravdu do fáze, kdy se snažíme děti k odborníkům směřovat všechny, ale je to náležitě ve vývoji. Není to úplně automatické.

Jojo, dalo by se nějak jako říct, co jsou ty největší výzvy pro ty pěstouny, když takhle přijde to dítě? Předpokládám, že velká výzva jsou projevy toho traumatu. Je třeba ještě něco, co je takový velký téma?

Určitě je výzvou adaptace dítěte na rodinu, protože adaptace u toho dítěte trvá určitě minimálně rok. Ono se to nezdá, ale rok a rok a půl je taková běžná doba, než se dítě identifikuje s rodinou, než si řekne, tady jsem doma, protože často pro ty děti je domácnost pěstouna úplně cizím prostředím, úplně něčím jiným, než třeba zažívalo. Takže pravidla a hranice, které pěstoun má, jsou úplně rozdílné a dítěti samozřejmě trvá, než si na ně zvykne a taky mu trvá, než přilne k pečující osobě a bude k ní mít důvěru. Tady ty děti často nemají důvěru ke světu tím, že je tam porucha attachmentu, porucha vazby úplně primární, děti mají problém s tím navázat nějaký vztah, trvá jim, než k pěstounovi získají důvěru a cítí se tam jako doma a do té doby, dokud dítě tady toto nemá, tak může mít právě nějaké specifické projevy, jako je to zlobení, nebo naopak vyhledávání trestu na každém kroku. Bojí se jít do školky, opustí pěstouna a bojí se, že už se mu nevrátí. Nemají tu jistotu, stálost toho domova,

té pečující osoby. Takže toto období mi přijde takové nejtěžší, aby ti pěstouni vydrželi, aby se na ně navázaly ty děti. Když už jsou větší, často je zkouší, zlobí, schválně provokují. Je to takový obranný mechanismus těch dětí a pro pěstouny je někdy velmi těžké toto ustát.

Takže se nám stává, že třeba když už jde o děti větší i školního věku, tak pěstouni třeba po měsíci, po 2 řeknou, že to nedají, protože to dítě jim dělá naschvály. Je na ně sprosté, je na ně ošklivé a ti pěstouni si s tím neumí poradit. Neví, co co s tím dělat a často si neřeknou o pomoc hned a nechají to dojít až tak, že už jsou na to dítě úplně alergičtí a už neumí s tím dál pracovat, takže tam je potřeba právě asi víc ty pěstouny prostě nabádat k tomu, že při jakékoliv nejasnosti, problému je nutné ihned vyhledat pomoc doprovodky, OSPODU, odborníků a hned s nima pracovat, aby se naučili právě třeba prvky z terapeutického rodičovství, kdy pracují s dítětem a nenechají si to, i kdyby neberou si to na úkor sebe, že něco dělají špatně. Takže toto je takový zásadní problém ze začátku.

A když překonají tu adaptaci, je tam ještě něco, co by se dalo říct, že je takový něco, co řeší hodně?

No mě přijde že největší asi zádrhel, problém, je kontakt s biologickými rodiči, protože že jo, co se může stát, že ten kontakt tam není od začátku, nebo i je ale po nějaké době. Ten rodič je biologický, někdy chce víc a je otázka, jestli je to už fáze, kdy funguje ten rodič a byl by schopný do budoucna si to dítě vzít zpět a nebo je to jenom o tom, že má potřebu s tím dítětem trávit nějaký čas, ale není schopný si ho převzít do péče a potom, když je dítě v kontaktu s rodičem biologickým, často i na sociálních sítích, tak ten rodič samozřejmě je nějakým způsobem závadový, když nemůže pečovat, takže potom to dítě ovlivňuje negativně.

A potom ty děti mají pocit - toto mi řekla moje mamka a pěstounka jako druhá mamka mi nebude do toho nijak mluvit a je to prostě často konflikt v té pubertě, třeba kdy ty děti mají normální potřebu revolty vůči svým pečujícím osobám a přiklání se třeba k těm biologickým rodičům, kteří je k něčemu navádějí, nebo jim něco slibují a u těch menších dětí je problém to, že rodiče jim často něco slibují, vezmu si tě, dělám ti pokojíček a všechno už bude dobré a ty děti teď neví, kam patří, protože samotní neznají tu časovost a myslí si, že to bude třeba zítra nebo hned a ta maminka to myslí třeba za rok, za 2. Jsou to plané sliby a to dělá potom s psychikou toho dítěte velké problémy, takže v tu chvíli tam právě je problém v tom, že ty děti, když se vrátí od rodičů, tak několik dní těm pěstounům zlobí, dělají jim naschvály, jsou nepozorné ve škole, neklidné, je tam plno takových projevů, které pro pěstouny nejsou příjemné a nejsou to schopní zvládat.

A vy v tu chvíli do toho můžete nějak vstoupit a posoudit vhodnost a toho kontaktu s biologickými rodiči?

Určitě, právě zrovna my jsme tady ten klíčový pracovník. Většinou se dělá případová konference, schůzka, kde jsou i rodiče i s tou doprovázející organizace, případně nějaký psycholog, odborník, který s dítětem pracuje. Nebo paní učitelka ve škole, která ty projevy třeba sleduje a bavíme se o tom, co je vhodné a co není a bavíme se s biologickými rodičema, jak by měli s dítětem mluvit, co by mu neměli říkat, slíbovat a samozřejmě je to o tom, jak ten rodič je schopný, jestli je schopný toto respektovat a nebo pokračuje v tomto chování dál. Potom se přistupuje k asistovaným kontaktům, kdy u kontaktu je sociální pracovnice, která "kontroluje", co ten rodič s tím dítětem dělá, hlavně co mu říká nebo ukazuje, protože někdy jim ukazují fotky, pokojíčků, hraček, co může mít, a to dítě je z toho potom hrozně rozhozené a neví, co si o tom má myslet. Takže jsme ti, co do toho můžou zasáhnout, protože jsme hlavně ti, co mají kontakt s biologickou rodinou, takže se snažíme zprostředkovat i interakci mezi pěstouny, biologickými rodiči. Bavíme se o tom, co je potřeba dítěti poskytnout, aby se mělo dobře, aby se cítilo dobře. Často biologičtí rodiče slyší na to, že to dítěti ubližuje, že by to neměli říkat proto, že dítě reaguje špatně a jak reaguje. Takže to je potom strašně individuální. Nedá se to vůbec shrnout, u koho co pomůže. Někdo to má na několik let s těmi rodiči a nic se nemění a potom je to na tom vyhodnotit, jaká intenzita kontaktu je vhodná pro dítě, protože pokud nemáme tendenci, že by se dítě vrátilo k rodiči, tak není vhodné, aby u něj každých 14 dní bylo na víkend, protože je to prostě často a to dítě potom v tom má zmatek. Takže potom je to o tom upevňovat spíš vztah s pěstouny a jednou za čas taky vztah s rodiči, aby o nich měli povědomí, ale aby si s nimi neutvářeli nějaký extra vztah, protože to pro ně není vhodné, takže je to velmi jako individuální na posouzení vhodnosti.

A vy jste tedy ti poslední, kdo řekne, že kontakt s biologickými rodiči bude třeba v té takovýhle frekvenci?

No, úplně poslední nejsme. Jako snažíme se domluvit, ale pokud nedojdeme k dohodě, že třeba těm rodičům se to nelíbí a chtějí to jinak, tak si potom můžou podat návrh k soudu. Takže poslední, kdo může říct, jak to bude, je soud. Takže pokud ti rodiče nejsou spokojeni s tím, co třeba navrhujeme my, co navrhuje třeba odborník pro to dítě, tak si často podávají návrh k soudu na stanovení styku a potom v tu chvíli musí rozhodnout soud. A to je potom už i na nás. Abychom tam dali ty důkazy, obhájili to, proč chceme, aby ten kontakt třeba nebyl tak častý, jak požadujete rodič.

Děkuju, já se teď zase vrátím trochu k tomu vztahu a zajímá mě, co vám pomáhá upevnit vztah s tou rodinou. Vy tam chodíte, jste s nimi v kontaktu, tak jestli něco, co pomáhá, navázat vztah, důvěru...?

Nám pomáhá asi to, že chodíme do rodiny, že nechodí třeba sem za mnou na úřad, ale snažíme se jít do té rodiny, protože se tam cítí pěstouni a i děti bezpečně a pomáhá nám to se bavit o běžných věcech, jak co prožívají, co dělají ve škole, o tom, co je třeba trápit, s čím by potřebovali pomoc. Myslím si, že ten vztah je samozřejmě lepší, když pěstouni vnímají, že my jsme jim nápomocní. My se opravdu snažíme jim pomoci, ne jim házet klacky pod nohy, upřednostňujeme tu biologickou rodinu, snažíme se opravdu vidět to dítě nejvíc tak, aby pěstouni taky viděli, že nám jde o to dobro dítěte, ne o nic jiného. Takže mi přijde, že rozhovor přímý je nejlepší na komunikaci s pěstouny, že se cítí bezpečně a že nás vnímají jako tu podporu a tu pomoc, že samozřejmě, i když je to jinak než pěstouni chtějí a my prosazujeme něco jiného, tak chceme, aby ti pěstouni vnímali, že to je pro dobro toho dítěte, a to často pomáhá sjednotit přístup, když se dá na první místo to dítě.

Takže to, co usnadňuje spolupráci, je tady ten pohled a otevřenost vůči vám?

Otevřenost, pohled na to dítě jako na tolik hlavnější v tom procesu. Takže asi toto pomáhá a taky přímost toho, co my sdělujeme a snažíme se jim vždycky vysvětlit, že my, i když jsme trochu kontrolní orgán, tak tam nejdeme na kontrolu. Ale jdeme tam na návštěvu, jdeme zjistit, jak se mají, nejdeme kontrolovat, jestli mají uklizeno, jestli má dítě co jíst, ale jdeme se s nimi bavit o tom, co prožívají. Protože zrovna pěstouni jsou ti, kteří jsou vybraní už krajským úřadem a my nemáme potřebu hodnotit, jestli dávají dostatečně dítěti najíst, jestli má kde spát, ale v té rodině to samozřejmě jde vidět. Proto je pro nás lepší chodit do těch rodin, než si je zvát na úřad, pokud třeba kdyby náhodou.

A vy jste říkala, že tam jste víc pro to dítě, ve smyslu pro jeho dobro. Má možnost, se s vámi spojit anebo je to spíš na vás, kdy vy uděláte ten první krok?

Většinou dětem dáváme kontakt na nás telefonicky, protože už mají telefony a nebo jim říkáme, když by tě něco trápilo, můžeš říct ve škole paní učitelce, můžeš říct třeba paní klíčové doprovodky a ty děti mají často velmi dobrý vztah s tou klíčovou z doprovodkou, protože se s ní vidí každé 2 měsíce. Anebo já, když tam jdu na návštěvu, tak my se snažíme vždycky s těmi dětmi mluvit o samotě aspoň chvíli, aby měli možnost si třeba postěžovat, říct něco, co je trápit, co se třeba bojí říct předtím pěstounem nebo nechtějí třeba tu pěstounku zklamat.

A v rámci těch 10 minut se právě snažíte zjistit, jak se má, ale jakoby umím si představit, že to má nějaký vliv i na ty pěstouny. Nebo si to tam jenom domýšlím jakoby že to, že máte ten čas soukromej s tím dítětem?

No my většinou jako to děláme tak, že když já jdu s tím dítětem, tak si s ním jdu nějak hrát a během té hry si povídáme a to je takový, mě přijde jako běžný přístup všech pracovníků, že to dítě nějak nevyslycháme, že by sedělo a my se ho ptali, ale, že fakt během té hry a nějakého zájmu o to dítě k nám ukazuje, jak se mu daří ve škole, nebo co nakreslilo, tak se dostáváme i na to, jak se má a co třeba se mu nelíbí, jaký byl kontakt s mamkou nebo s taťkou a tak dále a ti pěstouni to přijímají. Oni ví že, že my na to máme právo a přijímají to úplně běžně. A pak, když se ptají třeba a my těm dětem říkáme, že když by nám řekli něco závažného, že to je věc, kterou si nemůžeme nechat pro sebe, ale jinak jim většinou říkám, že to, co si tady řekneme, tak zůstane mezi námi, pokud to nebude nic závažného, co by se muselo ze zákona třeba hlásit a tím pádem pak ti pěstouni ani většinou nevyzvídají, jakoby nevdají jim to.

To oni s tím nemají problém, že to berou jako samozřejmost, že jo, tak je a od začátku i doprovodka vlastně takhle dětma mluví o samotě, jakože to je běžná praxe a nevnímala jsem, že by s tím měl někdo problém.

Tak jo, mockrát díky a ještě tady mám jednu z posledních otázek a to jestli teď, když se v tom systému pohybujete, jestli je tam něco, co chybí a nebo co tam je, ale třeba to nefunguje, jestli tam je něco, co byste doplnila, změnila proto, aby to bylo lepší?

Jak už jsem to o tom mluvila, chybí hrozně moc odborníků pro práci s dětma, psychiatři dětští, psychologové dětští, protože sice doprovázející organizace vždycky svého psychologa mají, tak to dítě se tam dostane rychleji. Ale psycholog má třeba termín půl roku, takže toto chybí v tom systému celkově. V náhradní rodinné péči odborníci, kteří by byli pro děti v náhradní rodinné péči specificky a byli dostupní třeba do měsíce, to by bylo úplně ideál, takže jsme si představovali a pak bychom ty děti mohli právě všechny posílat na diagnostiku a na terapii. Jenomže v tuto chvíli prostě není kam, takže to podle mě zásadně chybí. Jinak si myslím, že je to docela dobře vymyšlené. Ta podpora těch pěstounů je velká, ale tady toto je prostě taková díra na trhu.

Děkuji za rozhovor.

Příloha č. 3: Rozhovor se Soňou

Jaká je vaše role v procesu pěstounství?

Já se dostávám na úplném začátku do kontaktu s budoucími pěstouny s budoucími pěstouny na dlouhodobou pěstounskou péči na pěstounskou péči na přechodnou dobu a s budoucími žadateli o osvojení, protože přednáším právní problematiku v rámci příprav na tuto jejich tuto jejich životní roli.

Aha, takže to znamená, že vy jste s nima doopravdy pouze v procesu té přípravy, ale ve chvíli, kdy už mají dítě tak vy už s nimi nekomunikujete?

Já už s nimi nekomunikuji, ale jsem zvaná i na přednášky, abych vlastně zodpovídala pěstounům, kteří už mají děti, mají nějakou zkušenost s pěstounskou péčí tak, abych jim zodpovídala konkrétní dotazy týkající se právní problematiky. Takže bývá to většinou, že třeba pěstouni mají.. doprovázející organizace jim vytvoří třeba víkend pro pěstouna a já jsem tam pozvaná na půl den, abych tam s nimi strávila a řešíme... Většinou je to vždycky tak, že je to taková jakoby oficiální část, že tam mám ten powerpoint a jedou víc jako ty formální věci, ale pak během oběda nebo i někde takhle i s pěstouny, třeba i někde o samotě, když je to nějaký intimnější dotaz, tak se o tom bavíme. Takže potom i vlastně po čase vidím, jaký je rozdíl úplně na začátku, jakou mají představu, z čeho mají obavu. Mnohdy se snažím jakoby ty obavy rozptýlit, protože v praxi člověk vidí, že toho, čeho oni se nejvíc obávají, tak v praxi vůbec prostě problém není. A naopak po těch pár letech oni na těch dalších přednáškách přicházejí na to, že třeba to vůbec netušili, že nevěděli, že to může být takhle problematický. A co se tam dál potom objevuje samozřejmě, záleží tam i na věku dětí, na počtu dětí, na tom, jestli mají své děti, jak ty vlastně přijímají, přijímají děti v pěstounské péči. Tam těch faktorů je doopravdy velké množství.

Takže vlastně vaše role je i nějaká realistická příprava na to pěstounství a na to, co se tam může objevit?

Jako já se snažím, aby to nebyly asi jenom jako suchý povídání podle paragrafu, ale snažím se jim to říkat na kazuistikách, na příbězích, co jsem i takhle právě zažila dál s těmi pěstouny. Mám kamarádku, která se věnovala pěstounské péči na přechodnou dobu a měla v pěstounské péči takhle postupně 5 dětí. A nyní se věnuje klasické dlouhodobé pěstounské péči, takže s tou jsem jako velmi úzkém kontaktu. Vlastně každé to dítě jsme nějakým způsobem

řešili. Takže i tady si myslím, že i díky té kamarádce můžu říct, co 14 dnů, tak nahlížím na praktické aspekty péstounské péče, takže je to nejenom jako o povídání o těch paragrafech, ale jako ty příběhy dětí se tam jako dost prolínají jen.

A když říkáte jakoby praktické příklady, tak vždycky ale z právního hlediska?

Víte co, já vlastně při škole. Tak když jsem studovala fakultu, tak to bylo v době, kdy všichni měli tendenci zakládat obchodní společnosti a dělat obchodní právo. A já jsem ve třetím ročníku byla naprosto zoufalá. Jsem takhle to prostě fakt nechci tohleto ,mě vůbec neoslovuje, tak jsem tehdá, se dostala na linku bezpečí a tam vlastně mě to nasměrovalo i na tu sociálně právní ochranu dětí, na což jsem potom psala diplomku a také rigorózní práci a vlastně i na tu práci, i když teď kon působím ve zdravotnictví, tak stále jsem v rámci těch příprav a teď kon dělám i nějaké třeba projekty na pomezí sociální práce a medicínského práva a oproti třeba já nevím tomu obchodnímu právu, kdy člověk řekne, je splněno ABC, tak je nárok na D tak tady to rodinné právo je úplně jiné. A kde těch paragrafů je poměrně málo, ale je to právě o tom životě, takže člověk si musí zjistit přesně jako hodně ty vztahové otázky, co děti na to, jak se na to tváří, co manžel. Manžel byl s vámi jako v jednotě, že oba dva jste to chtěli, nebo mnohdy ti muži jsou do toho jako dotlačení, takže pak už to může skřípat ten partnerský vztah. na to pak navazuje, že ty děti si to taky nepřály. To bylo pouze třeba přání maminky, která byla v určitém rozpoložení v určitém věku, ta chtěla nějakou další třeba činnost vyvíjet jo mnohdy třeba i souvislost s nějakou osobnostní krizí, takže já, než jako řeknu podle právní úpravy, nebo jak by to bylo, tak je to hodně i o té takové jakoby psychologické podpoře. A musím říct, že v tom mi hodně pomáhá vlastně na té lince bezpečí, tak jsem pak absolvovala kurz třeba telefonní krizové intervence. Dělala jsem v dětském krizovém centru, takže spíš tu svojí, já nechci říct pozici a tu svoji úlohu vnímám jako trošku jako doprovázejícího člověka a jestli se mi to povede nebo nepovede tohleto, tak pak vlastně poznám na tom, že na konci, když odcházím, z těch i při těch příprav, ale i těch přednášek, tak pak za mnou lidí chodí, říkají já my jsme se, my jsme měli strach, že přijde nějaký právník a bude tady sypat na nás paragrafy a vy jste taková úplně normální. Tak to беру jako wow, jako povedlo se to a jako padlo to na úrodnou půdu a nebylo to jako čistě čistě právnícký.

A z toho, co jste teď říkal, jsem slyšela, že by komunikujete i s jednotlivými rodinami, takže to není teda pouze v rámci toho vzdělávání, ale vy se dostáváte i ke konkrétním případům?

Já nevím, podle mě ty lidi si mě buď z té přípravy pak najdou na Googlu a napíší mi, tak já je upozorňuji na to, že nejsem advokát, nejsem soudce, nemůžu v tomhleto jako poradit, protože tam bych se pak dostává do konfliktu se zákonem o advokaci, ale vnímám to spíš jako takový jako trošku i jako morální závazek, že když jsme tam na těch přípravách ty 4 hodiny strávili, něco jsem jim něco jsem jim řekla a teď kon třeba nějaký ten problém mají, tak se snažím jim vyjít vstříc, vycházím i z toho, že mnozí advokáti si napíší, dělám občanské právo, tak pak zaškrtnou kolonku dělám rodinné právo, ale vzhledem k tomu, že to rodinné právo je tam doopravdy velmi málo, paragraf, to si člověk přečte velice rychle, ale je nutná ta znalost, jak ty soudy rozhodují, k jakým změnám došlo, jaká je judikatura a tohle to jako těch právníků, kteří dělají rodinné právo, jako dělají ho dobře tady fakt o tom málo a právníci, kteří by se zaměřovali na pěstounskou péči, nebo advokáti, kteří by dělali pěstounskou péči a mohli by nabízet takhle placené služby, tak jako je strašně málo, mnohdy i se mi třeba stalo, že byl advokát, který fungoval s tou rodinou, pomáhal jim v rámci rodinného práva, ale pak se mi tam třeba zavolali jako konzultanta přímo k té problematice té pěstounské péče, protože tohleto, nechci říct jako že to nevýdělečný, ale jako nikdo to prostě nikdo to moc nedělá a jsou to mnohdy takové věci, za které jako slušnej advokát řekne, prosím vás, neplaťte mi to. Jo, to si myslím, že tam prostě hraje hraje svojí roli.

Vy tedy pouze konzultujete s těmi pěstounskými rodinami a nebo se dostáváte i do kontaktu s biologickými rodiči? Omlouvám se, jestli se furt točím kolem stejné věci jenom mě nějak zajímá ta vaše pozice, jestli s nimi jdete k soudu a nebo jestli máte pozici konzultanta?

Já k soudu doopravdy...Nejsem advokát, takže k soudu nemůžu jít. Mohla bych tam jít jako obecný zmocněnec myslím si, že by i ty lidi jako byli, byli možná rádi, protože si na to čas od času ptají, kdyby bylo potřeba, jestli bych je zastupovala ale já bych to nebrala jako fér záležitost, protože jsme se seznámili na těch přípravách a aby to prostě nikdo nebral, jako že se takhle, no ne jako honim, jako

snažím se najít klientelu jo, ale nepřijde mi to úplně fér. Takže jako když by někdo mě kontaktoval, tak potom třeba předávám kontakt, ať si vyberou, předávám kontakt na jednu advokátku, která vím, že je rozumná, velmi lidská, rodinné právo umí a jsme domluveni, že když by tam bylo specifikum, fakt prostě to osvojení nebo pěstounská péče, takže jako konzultant bych jí mohla nějaké věci třeba takhle říct, aby ona pak mohla ty lidi

zastupovat, zastupovat u soudu, ale s biologickou rodinou doopravdy se nesetkávám s výjimkou těch informací co třeba takhle řešíme s tou s tou kamarádkou? V rámci té pěstounské péče, ale to je úplně jako minimální.

Takže se tomu dobře rozumím, tak úplně nejvíc přicházíte do kontaktu s pěstounem v rámci příprav a potom případně nějaké vzdělávání už během pěstounské péče?

Přesně tak. Oni jak mají potom povinnost toho pravidelného každoročního vzdělávání, tak tam jsem jako někdy zvaná v rámci toho vzděláváním.

Když takhle vlastně vidíte třeba několikrát a v různým už bodě toho procesu vidíte tam nějaký vlastnosti nebo faktory, které napomáhají tomu, že se vytvoří dobrý vztah nebo nějaký pevný vztah mezi pěstounem a tím dítětem?

Já to těžko můžu odhadnout tohleto, nebo vůbec nemám na to vzdělání zkušenosti nemám možnost si to potom nějak ověřit, ale v roce 2006 se do zákona dostala úprava pěstounské péče na přechodnou dobu. V roce 2009 se to začalo rozbíhat a potom bylo období nějakých možná dvou tří let, kdy jsem skoro co 14 dnů jezdila do [REDACTED] přednášet budoucím pěstounům na přechodnou dobu a vím, že odbočuji ale dost, ale tam u těch pěstounů na přechodnou dobu, tak tam to vznikalo tak ono se k tomu už jako ministerstvo práce a sociálních věcí nehlásí, ale skutečně několik měsíců bylo na webových stránkách ministerstva, že pěstounskou péčí na přechodnou dobu vyřešíme dva sociální problémy, nezaměstnanost, ve specifických regionech a vyřešíme tím péči o děti a tam potom jsem jezdila do toho [REDACTED] na ty přípravy, kde to pro mě bylo strašně náročné, protože tam byli lidi, kteří tam museli prostě přijít z toho úřadu práce, aby řekli, jo, my jsme to jako zkusili my se tomu chceme, chceme věnovat a tam bylo evidentní, že prostě ty lidi to dělat nechtěj. A já pak, když jsem se vracela z toho rakovníka domů, tak tam mám. Tam jsem prostě měla první pumpu na dálnici, kde jsem si prostě sedla a několikrát jsem tam fakt po těch přípravách seděla. A třeba hodinu jsem tam koukala do lesa, protože jsem si říkala, já nemůžu dál jet, protože furt se mi to jako přemílalo, jenom ty dotazy těch lidí. A to pak samozřejmě tohle ti psychologové, kteří tam hlavně vedou tu přípravu, tak z toho byly mnohdy velmi špatní prostě, jaká je ta motivace lidí, proč to chtějí dělat, proč tam vlastně jsou. A já jenom, to pro mě to byly jenom během tří hodin dotazy na právní problematiku. I tak jsem tam získávala dotazy, ze kterých jsem fakt byla špatná a potřebovala jsem to prostě rozdejchat a rozdýchávala jsem to vždycky velmi dlouho na té pumpě a to bylo období nějakých dvou tří let kdy tam skutečně takovýchle lidi chodili, ono to má i potom význam v tom, že ty lidi jsou zařazeni do evidence, ale sociální pracovníci prostě tam ty děti jim nechtějí dávat, ale stát pořád platí ty lidi v té evidenci, i když žádný děti nemají. Takže pak zase, když se člověk baví se sociálními pracovníky, tak oni vám říkají, no, my víme, my máme tady plnou evidenci, ale my prostě se bojíme, protože jsme měli tu tu tu tu zkušenost, co jak to dítě tam prospívalo. Nepospívalo by tam. Prostě to dítě nemůžeme dát. No tohleto je u té pěstounské péče na přechodnou dobu. Teďko se setkávám s takovým jako

fenomémem kterej. To budu řešit v rámci té v rámci tý [REDACTED]. Fakt nevím, co na mě vyleze a obávám se, že to bude motivovaný finančně, kdy před ještě to byly 3, 4 roky nazpátek, tak se mohlo říct, do pěstounský péče jdou nebo takhle do osvojení jdou malé zdravé děti do tří let věku, do pěstounské péče jdou děti starší tří let. Pokud to bude mladší dítě, tak to bude tak to bude vykompenzováno nějakým zdravotním handicapem před nějakými 3 lety se ta situace změnila a skutečně nevím proč. A jsem to zvědavá, co mi vyleze právě takhle polostrukturovaných rozhovorů, které povedu, tak se to změnilo tak, že teďkon přicházejí pěstouni, kteří říkají jo my, chceme se starat nebo malý zdravý dítě. A já se ptám, co to je pro vás jako malé dítě? No a do půl roku. A mně když se toho stalo poprvé při těch přípravách jsem fakt jako po vyběhla za těma organizátora, jestli jsem na správný přípravě, jestli nejsem na přípravě pro osvojitele, oni mi říkali, ne, ne seš tam správně a vlastně před těma rokama mi ti žadatelé o pěstounskou péči říkali, no jo, ale my víme, že takové děti se dávají do pěstounské péče, moje sousedka takovýhle dítě má, nám to takhle řekli, takže teďkon se setkávám s tím, že pěstouni klasičtí chtějí dítě třeba půlroční, maximálně rok a zdraví. Pak tam máte přípravu pro osvojitele, který říkají no my chceme klidně pětileté dítě, no my bysme nezvládli, kdyby bylo dítě na jako na vozíku, protože jsme v bytě bez výtahu, to bysme nedali. No, ale jinak jo srdeční vada, nebo tak, to nám nevadí. Takže já teďko se dívám na to, že ti osvojitelé, jsou výrazně víc otevření přijetí dítěte s handicapem, starší dítě než pěstouni. A tohleto je doopravdy záležitost nějakých posledních dvou tří let a ono se to i projevuje teďkon na počtu osvojených dětí, že skutečně klesá. Počet osvojených dětí už skoro o nějakých 38 - 40 %, protože si myslím, že ty děti, které vlastně by pak šly do toho osvojení, tak už jim jako vezmou ti pěstouni ti dlouhodobí. A když si těch pěstounů ptám, a když by bylo možné to dítě adoptovat budete chtít to dítě adoptovat? Ne ne, ne, to mi nechcem. Pro mě, pokud ten rodič před narozením říká, já se o to dítě nechci starat, já mám pátý dítě, já se nechci starat, nebo tak pokud je tam tahleta nevěle se starat, tak já osobně jsem plně pro, aby ty děti se co nejdřív dostaly do stabilní osvojitelský péče, protože to dítě tam jako plně zapluje. Tomu se změnilo rodné číslo, dítěti se změnilo příjmení, ale plně do té rodiny zapadne osvojitelé mají povinnost do nástupu do první řady informovat, že to dítě je osvojené. Já si myslím, že teďkon je velmi preferovaná pěstounská péče, ale nemyslím si, že by to bylo úplně takhle to v pořádku, protože i cítím, že ta motivace mnohdy tam může být doopravdy finanční. A když jsou třeba samožadatelé ženy, tak je to takový docela už jako častý příběh o tom, já pracuji 30 let v kanceláři, mě to tam nebaví, tak já teďko se budu věnovat té pěstounské péči na přechodnou dobu, to si myslím, že jsou ženy, které to doopravdy chtějí kompenzovat nějak jako finančně, protože za tu pěstounskou péči na přechodnou dobu dostanou mnohem vyšší dávky než za jako klasickou pěstounskou péči, ale už i u té pěstounské péče klasické mi přijde, že tohoto taky začínám být docela takový jako stěžejní jako stěžejní motivace stěžejní motivace, neříkám, že když to bude motivováno financemi tak, že ti lidi nebudou ty děti milovat nebudou, nebudou se o ně řádně starat, ale já nevím, já lidsky bych tam čekala trošku jako jinou motivaci.

Myslíte si, že tento trend je i v dlouhodobé pěstounské péči? Ačkoliv vím, že ještě nemáte na to hotový výzkum.

Ne, já zatím teďko mám splněný základní předměty jako všechny předměty hotové a s tím, že teďkon načítám, o jakou teorii to opřít, což je pro mě jako pro právníka strašně složitý, protože jo, já trochu jako přemýšlím v jiných intencích. A potom už si myslím, že mám připravený ty otázky do toho rozhovoru a chci tam vyzpovídat soudce sociální pracovníky. Chci tam víc povídat jak pěstouny mám i takhle jako v hledáčku rodinu, která osvojila dítě a chtěli další dítě do pěstounské péče, kteří vlastně procházeli celým tím systémem, mají srovnání, takže to pro mě budou, jako bude úžasný zdroj. Zdroj informací, ale tohleto si myslím, že budu mít tak jako za rok, za rok, za dva. A když se takhle o tom bavím i na tý škole, tak hodně lidí mi tam říkají. Hele, ty budeš prostě z toho zklamaná i laikům, kteří kterým to jenom prezentuji, takhle zmiňuji, tak mi říkají, to je jasně. Za tím jsou peníze a já už jsem z toho úplně smutná. Mně se jako ani do toho výzkumu nechce, když by potom výsledkem byla tahleta motivace.

Máte nějaký fantazie, co by to mohlo být jiného?

Víte co, já vidím, že jak jdou, jaké je obrovské množství financí v rámci nejrůznějších grantů, jak je to vlastně třeba i grantově podpořeno norskými fondy? Do toho jde obrovský množství peněz a vlastně ten systém potřebuje mít děti do pěstounské péče. Tenhle ten systém nepotřebuje mít děti do osvojení, který jsou osvojené, zapadnou do rodiny a fungují tam v té rodině. Vemte si, že bylo vytvořeno po účinnosti občanského zákoníku v roce 2014 tak bylo vytvořený snad 100 doprovázejících organizací, které doprovázejí pěstouny. Takže tady vidím, že je, aby ta organizace mohla fungovat, tak zase bude..jo ten systém prostě, jak je nastaven tak, že potřebuje, potřebuje děti do pěstounské péče.

Pokud ty rodiče od začátku nechtěj, od začátku se o něj starat říkají já nevím. Třeba prošvihli termín pro interrupci, potom to dítě porodí, který si myslím, že už jako už jenom z toho prenatálního vývoje má tam obrovský nánosy. Tak si myslím, že prostě by se mělo dostat doopravdy jako malinký miminko do osvojení, a ne aby prošlo do pěstounské péče, která co si budeme povídat prostě ty. Děti začínají třeba v 15 letech zlobit, ve 13 a ti pěstouni mají možnost zrušit, což vnímám u toho osvojení, že prostě závazek celoživotní, tak je prostě nedáte nikam neodložíte dítě vlastní.

A myslíte si, že tady to může hrát nějakou roli v přístupu pěstounů? To, že mají možnost to kdykoliv, nevím jak to nazvat, ne vzdát se ho, ale vlastně ho kdykoliv dát třeba do nějakého dětského domova nebo tak?

Jako těžko říct, zase já to nemám moc podložený. Já můžu maximálně vycházet z toho, jak jaká je četnost z těch dotazů a docela je to častý dotaz jako, a když by si něco nepovedlo a něco nám tam nešlo, máme možnost ukončit pěstounskou péči, takže jako ty dotazy a to samozřejmě jsou, jsou ta možnost, tady tady je. Oni mají obecně oni mají obrovský problém s kontaktem s biologickou rodinou. Že by, já takle, to byla před 14 dny příprava pro pěstouny a já jsem tam před přestávkou jenom řekla, jakože po přestávce si budeme povídat o té biologické rodině a oni prosimvás to vůbec jako neříkejte my jako s nějakou biologickou rodinou se budeme bavit? Jo, já jsem říkala, no to přestávce jsi o tom řeknem. Takže oni, víte co, ono je to hodně takový zakuklený osvojení. Oni to dítě chtějí pro sebe. Mají i třeba tendenci tomu dítěti změnit příjmení, což jako šlo by to po právní stránce, to by šlo, když by s tím souhlasili oba dva biologičtí rodiče je možný změnit příjmení, ale prostě neděje se to tam. Jde o ten princip, že to dítě je doopravdy v pěstounské péči. Ví, že je vychová vychovávané někým jiným, že má nějaké biologické rodiče, kteří se nemůžou nebo nechtějí o to o to dítě starat, takže tam by... Je to takový zakuklený, že o mě co nejdřív se chtějí dostat k dítěti. A jak jsem říkala malý zdravý dítě a nechtějí jít do osvojení, protože ví, že to bude trvat dlouhou dobu, ale ve skutečnosti prostě chtějí mít to dítě jenom pro sebe, a to, že by třeba byla pěstounská péče pro dítě, jehož matka je ve výkonu trestu odnětí svobody do tří let věku dítěte, může dítě s matkou jít do výkonu trestu odnětí svobody. Potom už jakoby dítě mělo bejt třeba v pěstounské péči nebo v péči rodiny, no ale takovejhle pěstounů je strašně málo, který by si vzali dítě jenom vyloženě z toho důvodu, že to to dítě potřebuje, aby nebylo v nějakém zařízení, takže potřebuje se dostat do rodiny? To já nevím, odhadnu třeba ze 40 pěstounů jeden pár jeden pěstounů, kterež by řekl jo, tak mi to uděláme. Uděláme pro to pro to dítě.

Aha takže doopravdy máte ten pocit, že tam hodně sledují vlastní zájmy? A to jsou obvykle ty finanční?

Ne ani tolik ano finanční tam určitě budou, ale hodně často je to my už jsme starý na osvojení, tak jsme tady chceme děti do pěstounský péče. A vyloženě je to jenom jako motivace, tak my už nemůžeme dítě osvojit, protože je nám, bude nám 50, tak my chceme malý zdravý miminko do pěstounské péče.

Krátkodobý nebo dlouhodobý?

Dlouhodobý, což je prostě zase protichůdný. To to nejde no.

Aha, pardon, to mi vůbec jako asi není srozumitelný. To znamená, že oni, nevím, jestli to říkají, ale oni teda nepočítají s nějakou kontinuitou toho vztahu. Jakože bude pokračovat i po tý osmnáctce třeba?

Slyším chápu, no oni, pro ně je to strašně daleko. Oni mají představu, že se budou starat o miminko, takže to, co bude za 18 nebo 17 let, to vůbec neřešej. To vůbec neřešej. Mnohdy jsou ve věku, kdy už budou jako docela starými důchodci, takže to jako neřešej, co co v té době bude. Někteří se baví o tom, no, ale jako my to dítě do té pěstounské péče sice dostaneme, ale pro nás to bude naše dítě, o které se budeme budeme starat a jasný, že s náma bude se potom v osmnáctým roce jako já mám třeba u té kamarádky trošičku problém s tím, že ona, oni se stýkají s biologickou rodinou a biologická rodina třeba chodí na oslavy těch dětí, ale ty děti, ty má kamarádce říkají maminko a já jsem se ptala, hele, a jak říkají ty mamince a ty jí říkají maminka plus jméno, což už si já nevím, jako neříkám jako říkej mi teto říkej mi jménem, ale jako dítěti jsou to malinký děti vzbuzovat tohle já mám 2 maminky. Nevím.

A setkal jste se s nějakýma důsledkama toho? Anebo je to spíš nějaká vaše vlastně obava toho, že by to mohlo mít nějaký negativní důsledky?

Já jestli to je možná moje obava, jestli potom to dítě nebude mít zmatek v tom jako kdo je kdo. Protože беру že, ano, když se potom na to podíváme z pohledu třeba toho sociálního rodičovství, tak jedno je vyloženě jakou biologická matka, která se třeba nestarala, ale pak třeba může bejt ta pěstounka skutečnou tou starostlivou maminkou. Nevím, já jenom tohleto mi tak jako překvapilo.

Tendence, aby ty děti byly, aby ty děti je oslovovaly vyloženě maminko a neodlišoval se ten vztah k tomu biologickému rodiči. Mě tam ještě k tomu napadlo, že rozdíl mezi péčí rodiče a péčí pěstounů je v tom, že rodič má možnost, vlastně rodič ze zákona v české republice nemá povinnost se o dítě osobně starat. Díky tomuhlectomu tak 1/3 dětí, které jsou v různých zařízeních, tak jsou na základě takzvaného smluvního pobytu, že rodiče si řekli, teďkon nám prostě odkládám to své dítě a pěstoun tohleto udělat nemůže, že by to dítě třeba na nějakou dobu bylo v nějakém zařízení pěstounů. Pokud nechce, tak musí tu pěstounskou péči už končit.

Rozumím, děkuju. Jak se setkáváte s pěstouny, uměla byste pojmenovat nějaké jako největší výzvy, se kterými se setkávají? Během toho pěstounství.

Pominu li jako třeba obtížnost puberty nebo co jako samozřejmě může být u každého dítěte. Nemusí to vůbec souviset s souviset s pěstounskou péčí, tak bych asi řekla, že největší výzvou pro ně bude právě to přijetí, že to dítě má tu biologickou rodinu, protože zase vycházím-li ze zákona, tak tam je uvedeno, že jakoby ten kontakt nebo ta práce s tou biologickou rodinou by měla být taková, aby návrat dítěte do rodiny byl realizovatelný. Což když tohleto já ukážu na těch slidech? Tak všichni jako já počkejte to jako mám, jako vůbec se s nimi stýkat a mám s nimi mluvit a tak. Což mě vždycky zaráží, že předtím než jako jdou na ty přípravy, protože už když jdu na tu přípravu, tak už musí mít za sebou poměrně dost papírování, shánění věcí a to, že si jako nezjistí ty základní rozdíly mezi prostě pěstounskou péčí a osvojením, tak tam je mnohdy dost jako velký velký údiv a já sama nevím, jestli pro to dítě je jako ku prospěchu, jak se teďkon neustále tlačí a velmi se tlačí na tu biologickou rodinu, protože si dovedu představit, že prostě bude dítě, které bylo týrané, nechtěné, byly tam prostě jako velké problémy na začátku, nebo vlastně v té biologické rodině a ano, vědět informaci rodiče se po mně nechtěli starat, tak mně dali, ale jestli to třeba pro to dítě jakoby neustálý to propojení s tou biologickou rodinou... Myslím si, že třeba pro mnohý děti by bylo možná úlevný, když by si řekli jo dobrý, tak za tímhle tím životem, kterej mě dovedl až k tomu, že mě musí vychovávat cizí lidi, chci prostě udělat čaru a teďkon už chci bejt jako v pohodě v té pěstounské rodině a dál prostě fungovat. Jsou různé názory. Ne vždycky jsem přesvědčená o tom, že je to motivovaný jenom snahou dětem pomoci. Jinak vidím, že jsou v tuto chvíli mnohem vstřícnější, otevřenější. U těch osvojitelů, když třeba se jim řekne, že by třeba cvičili s dítětem vojvodu metodu jo, jo jo, to nemáme problém to prostě nacvičíme. Jo, takovýhle věci jako ten ty benefity pro to dítě, tak jo, no jasně, to vítě, že jo, no žádný dítě není stoprocentně zdravý, ale u těch pěstounů, já tohleto nevidím a tam právě bych čekala, že do pěstounské péče půjdou ty děti, které budou potřebovat ještě tuhle tu nadstavbu.

Takže byste čekala, jestli tomu dobře rozumím, od pěstounů to, že budou mnohem víc připraveni dělat věci navíc anebo budou schopni podchycovat věci, se kterýma ty děti přicházejí, s nějakýma nevýhodami, traumaty..?

Všechno to. Určitě, protože jako do té pěstounské péče. No, já nevím, no jestli jakou týrané dítě, který má frakturu lebky se má přejít do pěstounské péče, nebo má přejít do osvojení... beru, že ti osvojitelé by to jako asi dali, měli by jako větší vůli za to dítě prostě bojovat, taková tomu dítěti pomoci úplně nejsem si jistá, jestli by toho byli schopni pěstouni. Já jsem se třeba dřív setkávala s tím, že u té pěstounské péče mnozí lidé tam třeba poprvé viděli powerpointovou prezentaci. Ty lidi třeba jako vydržet hodinu sedět na přednášce, je pro ně problém, jako nechci narážet, že co jste je trošku jako jiná skladba jako lidí, ale trošku je a spíš vidím, že i ti osvojitelé budou schopni třeba já nevím z nějakých zahraničních zdrojů si třeba něco najít, nastudovat a tomu dítěti pomoci. Snažím si najít nějaký třeba zahraniční knížky, který vychází tomu nějaký problematice u těch pěstounů, u kterých bych to

očekávala, že se budou starat o ty děti, které to budou víc potřebovat, tak jako ne úplně. Vždycky jsem o tom přesvědčena.

A to je vaše aktuální zkušenost taky, protože vy jste říkala vaše zkušenosti z roku třeba 2006, kdy ale to byli pěstouni na přechodnou dobu, ale i vlastně teď se setkáváte aktuálně s lidmi, kteří u kterých máte pocit, že nejsou plně, nejsou v plném nasazení dítěti pomoci?

Jako víte, co když, když mi tam třeba přicházejí dotazy, co máme dělat, když nám, když nám dítě v pěstounské péči propálí naši koženou sedačku v obýváku? Dotaz jo to snad právníka. Tak vždycky si jako lapám po dechu a velmi mě to překvapí. Jo je velmi často, jako když si někdo zeptá na nějaký odpovědnostní vztahy. Co, když dítě něco někde rozbije, co když dítě něco zvrhne? Já nevím, vyskládaný medy v samošce, kdo tu škodu uhradí? Na tohle se vás nezeptají osvojitelé, na to se ptají pěstouni. Jo, nebo s pěstounama já probírám náležitosti třeba pojistný smlouvy, takový ty odpovědnostní pojistky. Na to se ptají vždycky pěstouni, na co se vás nezeptají osvojitelé. Tak i pro vás jestli jako zase jo že je to psychologa jestli tam něco dalšího z toho nevytáhnete no.

A takhle, když máte tu zkušenost a měla byste nějak říct, co je to, co u toho pěstouna vy vidíte jako velice dobrý základ pro dobrý vztah s tím dítětem to, co to teď se bavíme hodně o tom, co nemají a jestli je tam něco, co právě naopak jako u nich potřebujete vidět, abyste nějak věřila tomu, že to bude dobrý?

Hodně je důležitá nějaká flexibilita a vnímat velice citově to dítě a bejt schopnej reagovat na to teď. Například třeba příklad zrovna rozvíjení, třeba nějakého talentu. Vlastně bejt na něj nějak jako napojenej a citlivý k němu.

Takže jo, hrozně napojenej na to dítě já nechci, jako se někoho dotknout nebo snižovat kvality nějakých lidí je možná mnohdy lepší, když to bude vše objímající náruč maminky, která jako nebude třeba s dětma chodit jo a nevím kdo muzea nebo to, ale někdy mi přijde, že ty děti potřebujou mnohem větší potenciál od těch pěstounů než ti pěstouni jsou schopni nabídnout.

A uměla byste pojmenovat, co tam může bejt ta bariéra, takže to nemůžou nabídnout?

Hmm. Vzdělání, intelekt, od toho se pak odvíjí třeba dávky, nízké finance.

Nebo je, třeba ani nenapadne, že by tomu dítěti nějak jako mohli víc pomoci.

Myslím si, že z těch dětí se dá vykresat prostě strašně moc a tady jsem přesvědčená o tom, že ti osvojitelé to vykřešou. Většina z nich si myslím, 7 z 10 by to vyřešilo, ale tohle to nejsem schopná říct o pěstunech.

Myslíte, že je to i téma lidma, který se prostě že přirozeně jo se rozhodnou pro něco a něco to o nich vypovídá? Mě ještě napadá, že výhoda toho, že budu dělat tu dlouhodobou pěstounskou péči, je, že není právně volné to dítě, takže přece jenom tam můžou být hodně dobré záměry nebo nebo to takhle nevnímáte?

Víte co, v tuhle chvíli právně volné dítě je nastavený tak, že se stává buď po vyjádření souhlasu. Jenže ty rodiče teďko musí nově chodit na soud, tam prostě jde málokterý rodič na soud dřív to říkali u sociálních pracovníků, takže to bylo mnohem mnohem snazší. Takže před rokem 2014 to bylo tak, že matka říká, jé, já jsem těhotná, nechci si dítě nechat, tak po uplynutí šestinedělí zašla za sociální pracovníci, popovídaly si, jak to vidí, jestli stojí tě, nechá / nenechá, jak by bylo možný třeba brát nějaký dávky nebo jak pomoci. A velmi často výsledkem tady toho popovídání bylo, že sepsaly souhlas k osvojení dítěte. Teďkon kvůli tomu sepsání souhlasu se musí jít na soud. Minimum rodičů tam chodí. Zajímavý je, že ani třeba ministerstvo spravedlnosti nemá čísla o tom, kolik rodičů vyjádří souhlas k osvojení, proto mě to štve, protože tam by muselo bejt vidět ten obrovský pokles a pak je další možnost na základě takzvanýho nezájmu. Ten nezám, aby se mohlo říct, že je nezám o to dítě tak, nechci vás tady za zatěžovat právní úpravou ale v praxi to vypadá tak, že to jsou děti kolem tak čtrnácti, šesnácti měsíců, u kterých teprve můžeme říct, že je to dítě právně volný. Pro tyhle děti je vytvořená pěstounská péče na přechodnou dobu, průšvih je, že v tuhle chvíli se ale tyhle děti, které nejsou právně volný a podle zákona by měly bejt v pěstounské péči o přechodnou dobu se dostávají k péči klasických pěstounů, kteří přesně my chceme, to malinký, zdravý miminko, ty děti se tam teďkon tím dostávají, ale v momentě, kdy ten rodič vyjádří souhlas k osvojení, tak málo kterej ten pěstoun řekne jo, jo, tak já to změním na to osvojení. Je otázka, buďto může být ta finanční kompenzace, nebo to může bejt obava z toho, když dítě začne zlobit, tak ho můžu vrátit, ale pořád to vnímám, že to není v zájmu toho dítěte.

Dobře děkuju, ještě se zeptám, je něco v tom systému? Ti pracovníci, kteří komunikují s pěstouny a tak jako obecně všichni lidi, který se na tom nějak podílí, je tam něco, co podle vás nefunguje, co by potřebovalo změnit a nebo je tam ale nefunguje to, nebo by bylo potřeba to vyndat z toho procesu?

Já si myslím, že tak jak je nastavená pěstounská péče pěstounská péče na přechodnou dobu osvojení, jak je to daný v zákoně si myslím, že je to dobře napsaný. Jako mám k tomu mám k tomu určité jako výhrady, třeba možnost odvolat souhlas k osvojení, že jsou tam, je tam doba 3 měsíců to v praxi dělá trošku problémy, ale v zásadě bych řekla, že ta právní úprava je je přijatelná je, je dobrá, ale něco se děje, něco je za tím, že se jako přehazují ty instituty mezi sebou se nějakým způsobem jako přelévají. To, že děti, které jsou do

pěstounské péče... Typické děti do pěstounské péče na přechodnou dobu se v tuhle chvíli dostávají do klasické pěstounské péče. Je tam něco... něco se děje, že skutečně jak ty sociální pracovníci, tak ty soudy vlastně rozhodují o té fyzické péči a oni mi to říkali ty sociální pracovníci. No my máme jako takový nepsaný pravidlo, že máme upřednostňovat ke pěstounskou péči, takže k tomu to jsou vedeni i k tomu, aby nepodávali k soudu návrh na takzvaný ten nezáměr o to dítě, takže oni nejsou a ten OSPOD je jediný, který může ten návrh k soudu podat, takže pokud oni je nepodávají k soudu, takže ani nemáme právně volné děti, takže když se mě ti osvojitelé ptají co mají udělat pro to, aby to dítě mohly osvojit, tak já jim říkám, jděte do toho procesu, co možná nejdříve a vezměte to dítě, které by bylo úplně typické pro osvojení, ale v tuhle chvíli se dostává do klasické pěstounské péče.

Takže doopravdy ten váš cíl ten i ta nějaká ideální vidina toho, co je pro něj nejlepší, je doopravdy, aby bylo osvojené. Takže i když je v té pěstounské péči, tak úplně nejlepší by bylo, kdyby v rámci té pěstounské péči došlo ke změně na osvojení.

Za mě ano, za mě, i kdyby to dítě bylo v té pěstounské péči a potom by rodiče vyjádřili souhlas k osvojení, tak bych to určitě vnímala jako jako benefit pro to dítě, i pro to dítě bude taky bude taky tak jako potěšený, si myslím, když se bude jmenovat úplně stejně jako všichni v té rodině. Jo, tím si říká, wow, tak já už mezi ně patřím úplně. Ale takhle je tam furt tak jako na návštěvě, to to dítě.

Zároveň jste zmiňovala, že asi dokud je tam ta biologická rodina a je aktivní, tak byste jako tak vlastně vzpomínám, tak jako..

Jo, to jsem chtěla dodat. Já nejsem pro úplně všechny děti, aby se dostaly do do osvojení, určitě ne. Pokud já jsem třeba zažila takhle jednou paní, že to byla paní pěstounka a pravidelně se scházeli s maminkou, té holčičce bylo nějakých možná osm v kavárně to tam prostě měli stolek, že snad ve 2 hodiny v pátek tam chodily vyloženě už jako na kafe kámoška, chodily, povídaly si a tam to bylo, že ta maminka, už nevím z jakého důvodu, ale nemohla se o tu holčičku postarat, ale ta maminka byla v klidu, že o tu holčičku je dobře postaráno a ta pěstounka to dělala s vidinou, dobrý, teďkon ty holčičce pomáhám, ale jakmile se ta maminka postaví na vlastní nohy, tak se budeme třeba zase dál scházet v té kavárně, ale už bude už bude u té své maminky, kam patří. A takle já vnímám jako wow naprosto ideální pěstounskou péči. Ale říkám, je to ojedinělý případ teďko nejčastěji je to pořád. My jsme starý na adopci, tak jsme tady na pěstounskou péči. My se chceme starat ještě o další děti, mnohdy i třeba ti pracovníci, kteří pak mají dál jako psát osudy, třeba na ty lidi říkají no jo, ale my to tady vidíme, že je paní třeba sama, má dvě děti,

samoživitelka a chce další dvě až tři děti do pěstounské péče a tam prostě říkají... No jo, ale co co mi s tím? My si myslíme, že je jenom jedno dítě, v pěstounské péči už může třeba tu rodinu její rozložit, natož prostě dvě děti, ale ona prostě tvrdošijně trvá na dvou dětech. Je otázka, jestli je to finanční motivace, nebo motivace si něco dokázat, že když ode mě ten partner odešel, neplatí mi výživný, tak já já zvládnou ty dvě tři práce plus to ještě utáhnu to s dalšími dvěma dětmi.

A je v tuto chvíli jako dostatečně osvojitelů anebo je to i nějaká...?

Je.

Takže to není tak, že jejich by nebylo dost?

Ne, ne, to se jenom mnohdy takovým prezentuje. To se mnohdy prezentuje, ale ti osvojitelé jsou musím říct mnohem otevřenější. Já třeba když, to já tady zmiňuju takhle jako na podporu těch těch dětí, tak jim říkám třeba ten příběh s tou [REDAKCE], tak to vidím na těch osvojitelých, no jasně, no jo, to vím, že tohle, to by se dalo s dítětem cvičit a tohleto jsem viděla, to není. No a pak, když to říkám u těch pěstounů, tak tam taková jako odezva tu jasně to víte, že jo, do toho jdeme a to není to tam častý.

Takže myslím si, že je to nastavení na to dítě je mnohem větší u těch osvojitelů samozřejmě, kdo pracuje s pěstouny, nebo je jako zaměřen na to, že upřednostňuje tu pěstounskou péči, tak vám budu říkat. No jo, to jsou ty lidi, který jako budovali kariéru, potřebovali si postavit dům, koupit si pořádný auto a pak přišli na to. Wow, my nemůžeme jako mít děti, ono to je takovej jako divnej postoj ve společnosti jako náhled na ty osvojitele. Já ho rozhodně rozhodně nesdílím jako může tam nastat nemoc autoimunitní onemocnění něco a prostě doopravdy jako k tomu vysněnému těhotenství nedojde jo, takže já rozhodně nevnímám tedy osvojitele jako lidi, který čekali prostě dlouho, budovali kariéru. Já to vnímám jako díky tomu, že je třeba i v té kariéře něco něco dosáhli, tak si myslím, že tomu dítěti můžu možná třeba víc pomoci.

Tak jo mockrát děkuji.

Je to zase možná můj osobnost osobnostní jako rys, pohled.

To vůbec nevádí, pro ten jsem si přišla, mockrát díky za rozhovor.

Příloha č. 4: Rozhovor s Evou

Co vás vůbec vlastně přivedlo na tuhleto cestu toho pěstounství? Co vás k tomu vedlo?

To jsem přesně čekala, to je tak otázka na tělo. No tak určitě. Úplně první impuls byl to, že nemáme biologický děti a druhý impuls ten, že jsme to začali vnímat jako svoje poslání. Takže v podstatě jsme to pěstounství brali jako nějaký svoje poslání pro náš život, nějaký prostě záměr, kterej...vyšší moc zřejmě vyložila jako do našeho srdce, takže asi tak.

Aha jo jo, takže je to nějaký... i něco, co nás přesahuje...

Určitě, myslím, že jsme k tomu byli nějakým způsobem, nechci říct vybraní, to určitě ne, jakože abych se nějak nepovyšovala jako nad ostatní lidi, ale prostě jsme to vnímali jako své poslání. No řekli jsme si, že když teda jako nemůžeme mít i vlastní děti, tak, že by to asi chtělo nějakým způsobem to, co je vlastně jakoby negativní, proměnit v něco pozitivního. Myslím si, že kdybysme měli s manželem své biologické děti, že bysme asi, možná bysme si třeba vzali jedno dítě z dětského domova, ale asi by jich nebyl pět, jo, takže tam bylo jako víc takovejch okolností, na základě kterejch jsme to začali prostě tak nějak jako vnímat, protože jsme vlastně svůj život začali prostě, tadytím směrem, nějakým způsobem, jako posouvat, no a tak bych to řekla.

A vy jste to teď zmínila, a vy teda máte v pěstounské péči 5 dětí?

Jednoho syna jsme adoptovali. Čtyři jsme si vzali do pěstounský péče, ale úplně 1. dítě jsme si brali do pěstounský péče. To byla holčina, který teď bude... [REDAKCE] jí bude 32.

Jo takhle.

No, tak jí bylo skoro 8. Když jsme si jí brali, a když jsme jí měli doma necelej rok, tak jsme si adoptovali čtyřměsíčního chlapce. Potom jsme si po nějaký době vzali do pěstounský péče 2 biologický bratry ve věku 4 a 2 roky. A pak jsme ještě chtěli holčičku, tak jsme si přivezli domů 11 měsíční [REDAKCE]. Přesně v ten den, kdy jsme si ji vezli jí bylo 11 měsíců.

A co ovlivňovalo, tady to rozhodnutí, jestli to bude osvojení nebo pěstounská péče?

No tak v tom hlavně hraje roli to, jestli to dítě je právně volný, nebo není právně volný do adopce, že jo? Tu 1. holčinu jsme si brali s tím, že už jsme jí vlastně v rodině nějakým způsobem jako měli, protože moje mladší sestra studovala sociální pedagogiku v Praze v Dejvicích a v rámci své praxe byla v [REDAKCE], což je dětský domov a tam se tehdy pětiletá [REDAKCE] na ní jakoby nafixovala citově no a moje sestra si jí začala vlastně brát domů na prázdniny, na Velikonoce, na Vánoce, občas na víkend, což vlastně muselo bejt posvěcený v uvozovkách sociálkou, že jo, ty samozřejmě prošetřují, jestli jde dítě do vhodný rodiny, jestli mu tam nebude nějakým způsobem ubližováno a tak dál. A potom, když, vlastně to bylo [REDAKCE] 5, a potom vlastně, když jí bylo necelých 8, tak moje sestra otěhotněla s tím, že mojí maminku jako napadlo, jestli bysme si jako [REDAKCE] nemohli vzít do pěstounské péče, protože ještě v té době, kdy vlastně my jsme zjistili, že nebudeme mít děti, tak moje ségra neplánovaně otěhotněla a [REDAKCE], tehdy pětiletá, když byla vlastně na fixovaná na tu [REDAKCE], na tu mojí ségru, tak začala vlastně bejt nešťastná, protože už jí bylo skoro 8 a nebyla úplně jako hloupá v tom, že začala vnímat, že když [REDAKCE] bude mít svoje dítě, tak samozřejmě že mu bude dávat přednost, žejo. Takže začala trošku, jakoby na to miminku žárlit, i když ještě jako nebylo na světě a začala mít jako i deprese a my jsme tenkrát se spojili s psycholožkou, která vlastně spolupracovala s tím dětským domovem a ta říkala, že u dítěte takové hluboké deprese prostě ještě nezažila. No a my jsme právě chtěli, jako jí pomoci, ale mysleli jsme si, že třeba si jí budeme jako brát místo té ségry, protože vlastně ségra s ní jezdila i k nám, nebo my jsme jezdili, jakože když jí měla u sebe, že jo, tak bysme se znali nějakým způsobem a potom nějak jednou napadlo mojí mamku, jestli bysme teda jako si jí nevzali tu [REDAKCE] do té pěstounské péče a já jsem jí tenkrát na to řekla, že když si budu chtít vzít jako dítě, takže si vezmu miminko, bílý a do adopce. Nicméně my to teda jako trošku jako leželo v hlavě, ale v té době můj manžel začal chodit nějaký zamyšlený. Prostě viděla jsem, že nad něčím přemýšlí, tak jsem se ho ptala, co se děje a on mi na to řekl, ale tvoje máma má zas nějaký blbý nápady. Jakoby tchýně jo.

Tak jsem se ho zeptala jaký hloupý nápady má moje maminka. A už jsem začla jako věřit, odkud vítr vane. No a on mi říká, no, mluvila se mnou o tomhle jetsli bysme si nechtěli [REDAKCE] vzít u pěstounské péče a já říkám, aha, a co tys jí na to řekl? No, řekl jsem jí na to, že když budu chtít si vzít dítě tak, že si vezmu mimino bílý a do adopce. Z čehož vyplývá, že [REDAKCE] je romského etnika. Ale mohla to bejt vietnamka, že jo, ale prostě no, asi jste to pochopila. Takže jako jsem se začla smát a říkám, tak to je dobrý, že jsme se jako shodli na tom, že teda jako oba dva chceme mimino bílý do adopce a vzhledem k

tomu, že jsme věřící, tak jsem řekla manželovi, co kdybysme se za to pomodlili, kdyby to Bůh po nás jako chtěl, abysme si tu [REDAKCE] vzali, že s nějakým způsobem, jako je nafixovaná na tu naši širší rodinu, tak jako možná, že by jsme jí mohli takhle jako pomoci, no tak jsme se začli za to modlit a úplně se to jako v našich srdcích tak nějak jako otočilo, takže jsme šli na úřad, že teda jako bysme chtěli tohle konkrétní dítě. No a paní psycholožka, která [REDAKCE] dobře znala, tak říkala, no to ne, jako to nejde. A my jsme říkali, proč to jako nejde? No to je jako složitý, to je hodně problémový dítě, zatížený depresí a prostě jako bla bla bla, že jo. A já jsem jí říkala, no ale já mám pedagogickou školu, já pracuju s dětma. Já jsem v té době pracovala jako vychovatelka ve školní družině. A ona mi říkala, no ono něco jinýho je, když jako pracujete s dětma v práci zavřete dveře a jdete domů a něco jinýho je, když to dítě máte čtyřicet hodin doma denně. A tak prostě nějakým způsobem trochu vypadalo, že nakonec to neklapne. Nicméně jsme se dál jako modlili. No a potom jako jsme se dozvěděli, že jedna jako kamarádka, která taky věřící pracuje na nějakým úřadě a nějak se to jako doslechla, že si tu [REDAKCE] chceme jako vzít a mluvila s tou psycholožkou a říkala, no já tu rodinu, jako znám. A já si myslím, že by to ty [REDAKCE] jako pomohlo a ta psycholožka ..., a jako s odstupem času jsem tu psycholožku pochopila... já jsem jí měla hrozně za zlý, že nám tu [REDAKCE] jako nechce dát, ale pak jsem jí pochopila. Protože jí šlo o to, aby nás to nepřeválcovalo. My jste přeci jenom jako poměrně byli mladý, že jo. I když [REDAKCE] biologická matka jí měla v 19 a v podstatě, jako její biologická matka není starší než já. Protože já jsem [REDAKCE] a [REDAKCE] biologická matka [REDAKCE], že jo, takže jsem prostě jako věkově jsem byla stará, jako její biologická matka v podstatě. No a potom teda jako, když už proběhly všechny ty prostě školení a souhlasy a s úřady ta prošetřování a dostali jsme jí, tak někdy prostě jako, spíš často, jsem si jako vzpomněla na to, že ta paní psycholožka to s námi myslela dobře.

No nicméně teda s boží pomocí jsme to všechno zvládli. A když bylo [REDAKCE] sedmadvacet, tak mi řekla, že teda jako nechápe, jak jsem mohla psychicky vydržet všechno to, co mi dělala a že mi moc děkuje, že jsem to prostě vydržela, že má prostě rodinu i teď v dospělosti, že potřebuje prostě to zázemí a že je ráda, že má komu zavolat, jako a že v podstatě nás bere jako rodiče, i když jsme vlastně rodičema až od jejich skoro 8 let. No a tím se dostávám vlastně k těm ostatním dětem, že jo, že i když je to s nima hodně těžký a člověk si někdy říká, že je to vylejtvaná energie. Tak pak si vzpomenu na to, co mi ta [REDAKCE] řekla v těch sedmadvaceti a říkám si, no třeba jednou až budou dospělí, tak jako nebudou mít pocit, že to bylo úplně marný. Jako člověk neočekává vděčnost, že jo, to ne, ale někdy jako je to takový hodně náročný, že si člověk říká, že možná jako přecenil své síly.

A když mluvíte o těch těžkých zážitcích, ale předpokládám, že to je každodennost nějaká, šlo by nějak nastínit, jestli jsou to nějaký, jestli se to dá nějak trošku víc zobecnit? Nějak to pojmenovat.

No tak jako ty náročné situace byly, když jsme zjistili, že naše děti kradou, že jo a řešili jsme to s odborníkama, a nám bylo vysvětleno, že prostě velká citová nebo hluboká citová deprivace se může jako projevit i tím, že tě buď jako přejídá, a to třeba u dětí, který jako byly týraný hlady, že jo, pak se dostanou do pěstounské péče a dělají to, že třeba si nacpou mastný amolety pod polštář, protože co kdyby zítra nedostali najíst, že jedou v nějakým takovým jako módu, kterej prostě už není vůbec jako potřebnej, ale ty děti to mají prostě tak nastavený, že jo, čímž si myslím, že teda jako ty promaštěné matrace, promaštěné povlečení jako ještě byly ten nejmenší problém, který jsme řešili. Ty krádeže a lži, ty asi byly nejvíc bolavý a potom vlastně v tý pubertě, když se začali objevovat drogové závislosti a tak dál, tak to bylo asi nejtěžší, že člověk řešil, jako jak tomu dítěti vlastně pomoci, že jo.

A když to dítě si nechce nechat pomoci a myslí si, že když jsem mladej, svobodnej a posléze i plnoletej, tak prostě mi do života nemá kdo co mluvit.

Takže tak, ale zatím teda ty drogy byly u 2 dětí a u obou dvou to teda díky Bohu dopadlo tak, že se z toho dostali úplně prostě bez léčby a zázrakem. Takže tak, takže to bylo asi nejhorší pro nás.

No a co vám takhle pomáhalo překonávat všechno?

Určitě víra. Protože vlastně i s tou vírou jsme do té pěstounské péče šli, protože samozřejmě, že spousta, spousta, nebo ne spousta, to bych asi moc jako nafukovala, ale některý lidi jsme znali, že jo, který měli v pěstounské péči děti nebo jsem leccos vyčetla. Viděli jsme nějaký pořady v televizi a vím, že prostě za cenu, aby se dětem našla rodina, což je v pořádku, protože každý dítě si zaslouží vyrůst v nějakým pevným zázemí, tak vlastně ta odvrácená vlastně strana toho, jak to třeba psychicky likviduje ty pěstouny, nebyla úplně tak, jakože viditelná nebo ty lidi to úplně jakoby nesdělovali, ale každopádně jako jsme věděli, že lehký to nebude už jenom tím, že ty děti jsou z různějch prostředí, kde třeba byly v závislosti na drogách, kde je kriminální činnost, že jo, tak už jenom tohleto člověk, když si uvědomí a vlastně dělala jsem pedagogickou školu, psychologii jsme měli, že jo, tak jsem věděla, že prostě jako to nebude úplně takový, že dostaneme dítě jako nepopsaný list.

Jo, že tam prostě nějaký ty zátěže vlastně po té genetický prostě linii jako budou, plus teda třeba nějaký ty traumata, o kterých člověk třeba ani neví a pak se třeba stává, že pustíte jenom nějakou písničku a dítě začne prostě hystericky reagovat a vy vůbec nevíte, co se děje. A pak, když procházíte různé školení, tak zjistíte, což už dneska vím, že jo, že to dítě může mít nějaké

zážitek, kterej je spojenej s touhle písničkou, třeba příklad jo. Ne, že by to byla konkrétní jako ale tak jako příklad uvedu například, dítě poslouchá písničku, a když poslouchá tu písničku, tak táta prostě zmlátí mámu. A to dítě z toho má trauma a potom kdykoliv vlastně tu písničku slyší, tak prostě se mu vybaví to, že táta při týdle písničce ublížil mámě, nebo přijde policie zazvoní a dítě jí večeři a má třeba špagety s omáčkou, že jo a zazvoní policie. Jdeme si pro tatínka, prostě tatínek jde do krymu, protože něco prostě někde něco ukrad, něco proved. No a to dítě prostě začne nenávidět špagety s omáčkou, protože když mělo ty špagety s tou omáčkou, tak prožilo tuhle ten zážitek. No a potom pěstoun mu dá v dobrý víře dobrej oběd nebo večeři, že jo, a že to jíst nebude, začne mlátit lžící do stolu, div že nepřevrhne třeba stůl a pěstoun vůbec neví, co se děje.

Takže jako věděli jsme, že to bude náročný, ale někdy to bylo náročnější, než jsme si dokázali ve svý bujný fantazii jako představit.

A vy jste říkala, že vám pomáhala víra. Je ještě něco, co vám takhle při tom pomáhalo? Vy vlastně jste teď zmínila i nějaké to vzdělání, že díky tomu vzdělání jste nějak víc pochopila ty jejich projevy?

No tak my chodíme i na školení, že jo- Vlastně děláme pěstounskou péči od roku 2000, což teda je 23, necelých 24 let a každej vlastně rok chodíme na školení. I když teď nevím, přesně nejsem schopná říct, od kterýho roku je to zavedený tak, že musíme mít vlastně čtyřadvacet hodin školení za rok já i můj muž. Když byl covid, tak to probíhalo formou onlinu. Ted' prostě jako musíme nějakým způsobem se zúčastňovat těch školení a můžeme třeba jako pěstouni se i domluvit, jaký třeba, nebo navrhnout, jaký témata nás tíží, co bysme třeba potřebovali, takže i v rámci vlastně těch školení se třeba dovíme nějaký věci, který potom si spojíme vlastně s tou praxí. No a potom mě hodně pomáhalo třeba to, když jsem si něčím prošla, nebo spolu s manželem, když jsme prošli nějaký období s těma vlastně staršíma a teď to je prostě s tou nejmladší. Tak si říkáme, no, tak když už jsme to zvládli prostě čtyřikrát, tak popátý to snad už dáme, jakoby, že víme, že zvládnout se to dá, i když někdy je to těžký, že jo, když dítě na vás řve, že na vás zavolá sociálku kvůli tomu, že prostě jako se zlobíte, že se nechce učit, vezete mu mobil, že jo a ony ty děti umí velice dobře manipulovat, vydírat citově a tak dále.

Mohla bych se ještě s těma otázkama vrátit na jakoby začátek. Já tady mám napsanou otázku, jak vypadala příprava na příchod dítěte? Každopádně vy jste to měli trochu jinak, ale vlastně ve chvíli, kdy jste si vzali tu [REDAKCE], jestli si dobře pamatuju jméno, tak vy jste vlastně nemuseli ještě dělat žádné přípravy, protože to ještě nebylo uzákoněný, nebo museli?

Museli, my jsme museli projít psychologickýma testama. Bylo tam asi 200 nebo 220, teď nevím přesně, vždycky 220 psychologických otázek měl manžel jo já taky a v podstatě jsme procházeli pohovorama s psychologem nebo s tou psycholožkou, teda jak jsem se zmínila a až od nějakýho roku, to bylo vlastně víc systematický a bylo to tak, že prostě bylo několik těch lekcí, že jo, kterýma náhradní nebo budoucí náhradní rodič, musel projít.

A to vzdělávání teda vypadalo podobně jako vypadá teď, že vlastně vy si nejdřív projdete těma testama, navštíví vás sociální pracovnice a následně máte nějaké víkendy nebo třeba 2 dny? Asi, já nevím teď, jak přesně to tam je časově, kdy se vzděláváte a nějak se připravujete na tu pěstounskou péči?

Myslím si, že jako v poslední době se víc klade důraz na to, aby ty pěstouni byly víc proškolený. Úplně před těma 20 lety to nebylo úplně tak, i když je pravda, že my jsme si vzali vlastně rok po tý [REDAKCE] toho [REDAKCE] a tam vlastně když jsme šli do tý adopce, tak tam už prostě nějaký nějaká ta příprava vlastně na rodičovství byla, ale jak říkám, přijde mi, že prostě v současné době je to už intenzivnější. A potom, když vlastně už to dítě máte, tak se hodně sleduje, v jakým jako psychickém stavu jsou ty pěstouni a je ta odborná pomoc psychoterapie pro pěstouny jako v nabídce. Ne každý třeba to využije, ale ty doprovodný organizace vlastně, kterým od určitýho roku mají na starosti pěstouny, že jo od určitýho roku je to tak, že musí pěstoun bejt pod nějakou doprovodnou organizací, která zaštiťuje vlastně jakoby to školení a dohlíží prostě i na ty další věci. Že už to není jenom OSPOD, ale i ta doprovodná organizace.

A vy máte klíčového pracovníka ke každému dítěti, který teda je v pěstounské péči a nebo máte jednoho dohromady?

Jednoho. Každá rodina, pěstounská, má 1 klíčového pracovníka a 1 pracovníka z OSPODu.

Aha.

Takže z OSPODu chodí jednou za půl roku. A klíčový pracovník v podstatě chodí pravidelně jednou za 2 měsíce do rodiny. A když je jakýkoliv problém, tak pěstoun může kdykoliv zavolat tomu klíčovému pracovníkovi, že má nějaký problém, že to potřebuje řešit, jo, když je něco prostě akutního

A jak se vám s nimi spolupracuje? Je to něco co nějak využíváte? Je to něco, co je tady k pomoci vaší?

Konkrétně naše rodina s tím problémem nemá. Když třeba v práci řeknu kolegyni, dneska k nám přijde prostě sociálka, tak jako, ono je to všeobecně ve společnosti vnímáno tak, jako že negativně, že když mu přijde sociálka, takže je asi zřejmě nějaký problém, ale kolegyně ví, jako že jsme pěstouni, takže ví, že prostě jako to není z toho důvodu, že by měli jako něco prošetřovat. Ale stejně třeba mi řekne kolegyně: „Zase ti přijde kontrola, jo?“ A já říkám, neprijde kontrola a přijdou si popovídat a vypít kafe. Jako my s tím problémem nemáme. My prostě máme s těma sociálníma jako dobrou vztah, protože si myslíme, že stejně tak jako jim, tak nám jde o stejnou věc, aby ty děti prostě se měly dobře, aby prostě jako bylo všechno v pořádku a zároveň teda jako nic vlastně neskrýváme, když nějaký problémy s tím dítětem jsou, tak to otevřeně prostě řekneme, když je za co dítě pochválit, tak to vždycky taky uděláme, že prostě je to takový, jako že to bereme víceméně jako přátelskou návštěvu, než jako kontrolu ze sociálky a docela rády jako k nám ty sociální pracovnice chodí. A říkají nám, no my jsme jako věděli, že to bude vždycky na dlouho. tak my si vždycky na vás musíme udělat takový čas A dokonce když k nám jako jezdí ta klíčová pracovnice, která je teď zároveň vlastně vedoucí SOS vesniček, protože máme jako doprovodku SOS vesničky, tak už na ní třeba manžel čeká jako v autě před, někde před naším domem se smí parkovat teďka jenom na povolení, takže někde prostě kousek dál a už prostě jako jí nahání, že už jako tam čeká dlouho a my se pořád nějak neumíme jakoby rozloučit, takže zavazuje boty, říká já už musím jít a ještě když jí jdu doprovodit tak si pořád máme co říct, takže já to neberu to jako že mě to obtěžuje asi takhle.

A to vlastně myslíte, jak ten sociální pracovník, který chodí jednou do toho půl roku a...

Jo, jak tu z OSPODu, tak i tu klíčovou jo, no samozřejmě že klíčový pracovník jako se s náma vidí častěji, že jo, takže ten potom pro ten OSPOD vlastně píše nebo ta, protože to jsou ženy. Ta potom pro ten OSPOD píše vlastně zprávy, že jo, protože průběžně k nám jako chodí častěji. No.

Teď zrovna přijde. Teď u nás byla před týdnem, u nás byla paní z OSPODu a teď v pondělí přijde naše klíčová.

A vy spolu vlastně máte i napsaný nějaký nějaký plány, tam je to, tam je ten plán ochranný na každé asi dítě, že, a pro vás je plán pěstounské péče a je to do toho nějak zahrnutý, nějaké jako revidování toho a aktualizování?

Oni tam jednou za rok vlastně na každý dítě píšou vlastně výchovný plán a vůbec, jak se s dítětem prostě bude pracovat a nás to potom, jako s náma to probírají a potom vlastně to sepíšou. A my to vlastně jednou za rok na to dítě podepíšem.

A teda vy ty klíčový i sociální pracovníky, slyším, že si povídáte a tak, a mají tam ještě třeba nějakou funkci, že přináší jako něco dalšího? Jestli, si říkám, jako s čím se na ně obracíte, jestli se na ně obracíte třeba?

No tak, když má dítě prostě nějaký problémy, tak psychoterapeuta jsou schopný zajistit, když prostě jsou třeba výchovný problémy, tak vlastně to řešíme buď přes kurátora nebo přes středisko výchovné péče. V podstatě je to vlastně taková jako síť spolupráce se všema možnýma odborníkama a samozřejmě že ten klíčovej pracovník o všem vlastně ví, že.

Jo.

Já jako pěstoun můžu prostě zavolat do SVP, do střediska výchovný péče, můžu si tam prostě domluvit schůzku, ale zároveň o tom musí vědět klíčový pracovník. Já v podstatě, když jsem schopná si to domluvit, vlastně sama, tak klíčoví pracovníci usnadním práci tím, že pracuju ve školství. Je to školský zařízení, tak já s tím nemám problém, ale klíčová pracovníce to musí mít nahlášený, musí o tom vědět a taky musí vědět, v jakým způsobem probíhá ta spolupráce s tím střediskem výchovné péče, takže v případě, že tam dítě jde na pobyt, tak samozřejmě že klíčový pracovník potom musí vědět a musí to mít nahlášený i OSPOD že.

Že jako nic se neděje, aniž by to prostě ten klíčový pracovník jako věděl.

Že doopravdy, jak je to v názvu, je doprovázející organizace, tak doopravdy jako tam probíhá i ta vlastně velká informovanost vzájemná, jestli to můžu říct.

Jo určitě.

Dobře, mockrát děkuji. Já bych se ještě trochu doptala na vztah, jestli můžu? A mě by zajímal, třeba ještě, než jste vůbec přijali do péče 1. dítě, tak jestli jste měla z něčeho obavu, jestli když jste nad tím přemýšlela, jestli tam bylo, něco, nějaký fantazie, něco, nějaké strachy třeba?

Já jsem všeobecně jako nastavený člověk, jako že chci zachraňovat, pomáhat, ať mě to stojí cokoli. Vždycky říkám, že mám mesiánský syndrom a to se projevuje vlastně i vůči těm dětem. Já jsem ještě nedávno jsem, jako si chtěla vzít další, tak naštěstí mám rozumného chlapa, kterej prostě mě stopnul a já jsem to zpětně zhodnotila. Tak nejdřív jsem byla jako na něj naštvaná a pak jsem vlastně zpětně to zhodnotila, že skutečně aspoň jeden z nás to musí vidět trochu jako reálně, takže jsem mu řekla, že jsem ráda, že mě tak nějak jako zastavil, i že v rámci toho jako pomáhat, pomáhat, pomáhat, jako jsem schopná se sebe zlikvidovat, jo.

A když se ptáte na to první. No, já si myslím, že obavy tam možná byly z toho, že to dítě přeci jenom jako už je starší, protože to byla ta ■■■■■, tý bylo skoro 8 a že v podstatě jako jak říkají odborníci, psychologové, že do tří let maximálně do 6 let věku můžete nějakým způsobem dítě výchovně ovlivnit a potom vlastně už je to jakoby jenom nějaký usměrňování, nastavování hranic a víceméně prostě, jak bych to řekla, už moc, jako toho člověka jako nezměníte, jako kdyby už to mělo nějakým způsobem do těch 6 let zasazený jo, jako když se zasadí do země. Prostě sazenice tak, jak se zasadí, jestli se zasadí rovně nebo křivě, když to teďka, to přirovnám hloupě, tak to má potom vliv na budoucí vlastně jakoby rozkvět rozvoj a možná z toho jsem měla trochu obavy, že ta ■■■■■ už je prostě jako starší, a proto jsem asi tý svý mamce řekla, a i když to dítě vlastně je romský, nebo nyní už bylo, teď je dospělá žena, že jo, takže asi trochu obavy vlastně z toho, že tou výchovou už nic moc nezměním, ale tak moc vlastně jsme to potom v tom srdci měli tak otočený, že jsme to vnímali, že jí pomoci máme.

Že jsme to prostě udělali, no. No taky jsem už říkala, že, budu se opakovat, že pak některý ty situace byly, prostě že předčili to, co bych si dokázala nejbujnějším snu představit, jo že dvanáctiletý dítě, proti mě stojí s nožem. Tak to fakt, jako jsem si nepředstavovala, jako že bych mohla takovou situaci třeba zažít a už vůbec ne jako ustát. To bylo velmi náročné.

Jo, slyším, že to i nějak vlastně člověka, že to je takové sebepoznávající, že? Co všechno člověk dokáže vydržet.

Hmm. Asi tak.

Dalo by se nějak popsat, jestli tam je nějaký proces adaptace? Jestli vlastně to je nějak jako ohraničený? Nevím, jak to třeba vnímáte vy. Tak jaký byl ten příchod dětí do vaší péče pro vás? Vlastně ten proces adaptace.

Já si myslím, že u každého dítěte trošku jako jiný, jo. No takhle, jako o u tý ■■■ vlastně ta už nás znala 3 roky, že jo, nebo necelý 3 roky. Takže tam to asi budu jiný než u těch dětí, který v podstatě byly třeba vráceny z pěstounské péče a už šli do 2. pěstounské rodiny, což se týká těch 2 biologických bratří. Mezitím tam byl ještě ten adoptovaný, tam prostě jako, když si domů nesete prostě mimčo, tak je to něco úplně jiného, než když prostě vám přivezou děti, který jsou vráceny z pěstounské rodiny z nějakého důvodu.

A tam třeba u toho ■■■. Tam nám říkali v kojeneckém ústavu. Tomu byli vlastně 4 měsíce, když jsme si ho vezli domů, tak nás připravovali na to, že prostě to dítě bude v jiném prostředí, že může bejt třeba plačtivý, že se třeba v noci bude budit, řekli nám, v kolik vlastně je zvyklej se budit jako na mlíko a my jsme počítali s tím, že tuhle ty časy by bylo dobrý mu jako zachovat, aby vlastně nevypad z toho režimu. No a k našemu teda jako úžasu v podstatě, jako se ani neprobudil na to mlíko, takže kdybych ho vlastně nevzbudila já, tak by prostě spal durch. A spíš prostě jsme byli překvapení jako pozitivně, že neplakal, byl hodnej, prostě jako spal až do rána v klidu, ten který je osvojený.

No a u těch kluků ta adaptace jako byla náročná, protože oni byli hodně hyperaktivní a tím, jak přešli loni, tudíž oni to mají složitý, protože z biologické rodiny šly do dětského domova, respektive jeden do dětského domova druhý do kojeneckých ústavů to tenkrát byl v ■■■ vlastně nevím, jak je to tam teď, ale byl spojenej kojenák s dětským domovem, kojenák je do tří let, dětský domov je od tří. Z toho vlastně kojenáku a domova si je brali ty pěstouni. A pak vlastně jsme si je brali my. Takže vlastně oni už jsou na 4. místě nebo teďka ten jeden už je dospělý, tomu už bude za chvíli 20 a druhýmu bude 18 v září, takže ty potom jako měli, to, že vlastně víc zlobili, jak pro ně asi byl náročnej vlastně ten přechod a nebo možná, protože nás testovali jako, co vydržíme. Vyloženě skákali i po nábýtku, ale třeba si vybavuji s tím 4 letým, s tím komu teď bude 20. Tak když jsem třeba šla na záchod, tak, jak je pořád někdo odněkud někam prostě šoupal a on pomalu jako nevěděl, kde je doma, tak když jsem třeba šla na záchod a šla jsem se jenom vyčůrat, tak stál před dveřma a volal na mě, vrátíš se? Jako kdyby bál se nafilovat na další osobu, aby o ní zase nepřišel.

A prostě kam já jsem se hla, tam se hnul se mnou, ten malej, tem si běhal klidně po bytě, ten jeho brácha, ten prostě že jsem se šla vyčůrat to ho nějak netankovalo, to spíš já jsem měla strach, že než se vyčůram, tak prostě se tady něco prostě stane, že na sebe něco shodí a podobně. Ale ten starší

vyloženě tam už bylo vidět, že se ujišťuje, jestli osoba, na kterou se má vlastně jakoby navázat, ho neopustí.

Jo, takže to bylo tenkrát pro mě velice prostě jako silný, že prostě i na ten záchod, když sem se zavřela na tom záchodě, tak pro něj to byl vlastně už test, jestli nikam neodejdu, přitom samozřejmě logicky. On teda jako má i mentální retardaci lehkou, takže v těch 4 letech si jako nedokázal uvědomit, že z toho záchoda mu nikam neuteču, protože tam není žádný zadní východ. Že jo, že jsou tam jedny dveře, jenom okýnko, ale mohl si myslet, že uteču oknem třeba.

A vy jste teda říkala, že máte takhle 2 kluky a těm je 18 a 20. Ale ještě máte mladší, že jo?

Ještě máme tu nejmladší u, který právě jako si říkám, že nevím, jestli to přežiju a pak si s manželem říkáme, že když jsme přežili 4 puberty, takže todle už snad jako taky dáme?

Takže u ní jde také o nějaký věk teenagera?

Jí je 14. V [REDACTED] 14 no a tak jí jsme si vezli teda přesně v den, kdy jí bylo 11. měsíců.

Takže vlastně zažíváte už poněkolkátý vlastně, tu pubertu?

Po pátý pubertu...No, vlastně po šestý, ještě tu vlastní. S matkou měla pořád nějaký konflikty a pořád jsem nechápala, že ona mě nechápala.

A takhle, já tady mám takovou otázku, ale vy těch vztahů máte strašně moc, ale vlastně jak aktuálně na to koukáte, na ten vztah, vlastně to, co jste spolu byli schopni prožít a možná i přežít a vlastně kde jste teď s dětma?

Na to jde odpovědět tak, že přestože nám v uvozovkách hodně zatopili všichni. Každý. Tak kdyby se stalo, že jejich biologický rodiče prostě si nějakým způsobem uspořádali život a budou se o ni chtít soudit, budou je chtít zpátky, tak teďka už u těch, co jsou zletilí a dospělí, už to prostě neřeším, že jo, ale to bylo takový období, že to vypadalo, jako že otec prostě až ho pustí z vězení, takže si pro kluky přijede a psal, že prostě že až ho pustí z vězení tak, že prostě jako si kluky vezme tak jsem mu napsala, že samozřejmě jako je biologický otec, že na ně má právo, ale že samozřejmě to zase bude muset zrušit soud celou tu pěstounskou péčí, že jo, a tehdy jsem šla na sociálku na OSPOD, jako že se bojím, že prostě nám je zase vezme a oni říkali, no vy se bát nemusíte, protože on vám to píše z vězení proto, aby měl plusový body a

aby ho propustili vlastně jako za vzorné chování dřív, takže mě jako uklidňovali, že s tím mají bohatý zkušenosti. Jak to s těma vlastně rodičema v kriminálech chodí. A já jsem jim říkala, no to nemůžete vědět, kdy oni říkali, no to je učebnicový příklad, jak prostě to funguje. Jo, takže tam jsem to jako hodně řešila, nebo s manželem jsme to řešili, že, kdyby se stalo, že by si ty rodiče uspořádali život a potom by ty děti chtěly zpátky, tak s tím bych měla asi jako velkej problém. Jo, a říkala jsem si, jestli to mají i tak třeba ty rodiče, který mají jako svoje biologické děti, a k tomu ještě děti vlastně jakoby z domova v náhradní péči, jestli to mají takhle taky nastavený a nebo jestli by, je to v uvozovkách, jakoby miň bolelo, protože přece mají k tomu ty vlastní. Tak takový otázky jsem si jako pokládala. Každopádně já říkám, že mě se moje děti narodily v srdci. No a říkala jsem, kdyby se vám někdo prostě posmíval, nebo s váma někdo řešil, že prostě nejsem vaše jako pravá máma, tak řekněte, no, vy jste se narodili. Prostě tak, jako že jste se narodili, ale mě si prostě vybrali a já jsem se prostě mojí mámě narodil v srdci. Takhle jsme to nějak jako s těma dětma jako řešili.

Vy jste to teď nakousla ty biologický rodiče. Vy jste se někdy během těch pěstounských péčí, nebo, vy jste se někdy setkávala s biologickými rodiči a nebo to bylo tak, že vlastně se nikdy s nima nějak moc v kontaktu nebyla? Kromě třeba toho dopisu, jak jste říkala v tom vězení.

Viděli jsme se u soudu s otcem té nejstarší. Protože tam ještě proběhlo to, že ona v pubertě vlastně chtěla jít k tomu otci, takže na vlastní zkušebně jí tam dali na prodloužený víkend a žel došlo k tomu, že ji sexuálně zneužil, když jí bylo asi 14 a takže u soudu prostě, kdy měl bejt za to odsouzenej, jsme se potkali. Tam samozřejmě mi do očí tvrdil, že to neudělal. Takže tam jsme se s tím otcem setkali. A tam ještě to bylo totiž tak, že když jí bylo vlastně těch 12. Tak ona řekla, že už nás poslouchat nebude, že nejsme její rodiče a že prostě chce k tomu tátovi. No jenomže k tomu tátovi nemohla jít hned. Museli proběhnout nějaký, prostě zase úřední věci, že jo. Takže rok teda byla ještě u mojí mamky a potom teda jako byla v dětském domově, no protože k otci jít, nemohla. A my jsme si u soudu, protože tam došlo ke zrušení pěstounské péče, protože to vypadalo, že půjde k tomu tátovi a ve finále vlastně jsme si ji vysoudili zase zpátky, protože potom zneužití opět spadla do depresí a my jsme prostě cejtili, že jí máme pomoci. Jo, takže to byl takový případ, kdy soudkyně nám vlastně dávala opakovaně dítě do pěstounské péče a tenkrát nám položila otázku, že jestli se chceme jako opravdu zbláznit. Že teda jako nám ji dá podruhý, ale že prostě jako ať už tam nechodíme, že to nezvládáme. Že už to podruhý jako nebude rušit. I když tam to byl vlastně z [REDACTED], jakoby popudu, že už u nás nebude. A když jsem tenkrát se z toho docela jako zhroutila a řešila jsem to na OSPODu s těma sociálníma pracovnicema že

nutně musíme dělat něco špatně, když dítě u nás nechce být, tak my ty sociální pracovnice, naštěstí byly rozumný teda, a říkali mi, že to neznamená, že děláme něco špatně, ale že jsou typy dětí, zvláště romských dětí, který nejsou schopný se podřídít nějakým pravidlům, nějakému řádu a, že dítě jako typu [REDACTED] potřebuje, no takže takže tam s tou [REDACTED] to bylo takový jako náročný no. Jo, takže jsme vlastně jí dostali potom podruhé. No a proto asi mi řekla, že teda neví, jak jsem mohla vůbec všechno vydržet. S ní, když prostě ve 12 letech šla na sociálku říct, že teda u nás nebude. A tam teda nebylo jako nějak, jako že by nás podezírali, že bysme nějakým způsobem ubližovali, ale pochopili, že [REDACTED] je prostě velmi, velmi jako výchovně náročná. No.

Ty jo, tak to zní, jako že spolu ušli velký kus cesty a....

Náročné no, dneska když mi posle SMSky prostě z ničeho nic mamí mám tě ráda, pošle mi tam srdíčko. Jo nebo mi napiše modli se, jdu do nemocnice prostě a děkuji ti za to, že prostě si to se mnou nevzdala a takový věci tak si říkám a mělo to smysl, jo do života toho dítěte a jednou mi řekl jeden věřící psycholog, že každý semínko, který do toho dítěte vlastně jakoby zasadím, kdyždý semínko dobra, jednou prostě jako vyklíčí a vykvete. A já tenkrát tak jsem byla tak zoufalá, tak mu říkám, no, abych dřív neprděla do hlíny jako já teda než to vykvete, že bych to chtěla jako vidět jako nějak, jako nějakou úrodu.

Tak si myslím, že tu úrodu jsem zklidnila a konkrétně u tý [REDACTED] jako v tom, že máme spolu hezký vztah, že všechno to, čím jsme jakoby si prošli to náročný. A já si myslím, že asi bylo pro ni důležité to, že jsem nevzdala to být pro ní mámou, i když třeba v tu chvíli u nás nebyla, takže jsem jí nikdy jakoby neztratila, nebo že jsem neřekla, dobře jí tak, má co chtěla, ať si trhne protézou. No třeba to někdo udělal, nevím ale. Jsem vděčná za to, že jsme si tenkrát prostě vzali zpátky a že nějakým způsobem jsme jí pomohli překonat to těžký co v tom životě jí potkalo.

Ty jo to klobouk dolů teda. Vy jste popisovala teda, že tady s tím tatínkem od [REDACTED] to dopadlo takhle. Byla jste ještě v kontaktu s jejími biologickými rodičema a nebo to je jediná vaše zkušenost?

Jasně byly u soudu, když se jednalo o [REDACTED]. Protože oni by měli být přítomný vždycky u soudu ty rodiče, že jo, ale třeba když jsou ve výkonu trestu, což byl případ i matky od [REDACTED] od tý mladší, tak se tam nechají eskortem eskortovat, že jo k tomu soudu. To je tam prostě jako doveze, ale někdy ty rodiče, který prostě v tom vězení nejsou, ale rozhodnou se k tomu se k tomu soudu nejit, tak prostě, jako se jedná bez nich, že jo, tak prostě tam jde opatrovník, že jo, což je většinou někdo z OSPODu a rozhoduje se vlastně bez těch rodičů. Co se týče tý [REDACTED], tak u toho soudu byla ta matka a tam

paradoxní bylo to, že my jsme [REDACTED] dostali vlastně do té předpěstounské péče a odváželi jsme si ji vlastně z kojeneckého ústavu domů vlastně toho, já nevím, jestli jsem tam neřekla blbě ten datum [REDACTED], když jí bylo 11 měsíců a teprve následujícího roku v březnu tuším, že [REDACTED] nejsem si jistá bylo vlastně soudní líčení ohledně svěření dítěte do pěstounské péče a tehdy matka prostě u soudu jako plakala, že prostě jako nám [REDACTED], jakože nedá, že teda jako že až jí skončí vlastně výkon trestu, že se o ní bude starat. Ta soudkyně ji zaprvé řekla, že se nejedná o adopci, že jde o pěstounskou péči že jo, a za druhý že teda by chtěla vědět, proč se nestará o to první dítě, protože [REDACTED] má ještě biologickou sestru, takže matka tam zase prostě uvedla několik lživých prostě informací nicméně nejdřív plakala ona a potom, když jsme čekali na rozsudek, tak jsem zase tam plakala já, protože jsem se bála, že teda jako dítě, který mám doma vlastně tolik měsíců, budu muset vlastně vrátit jako za několik měsíců zpátky, protože matku budou pouštět z vězení a matka prostě jako ho chce. Nicméně teda soudkyně řekla, že vzhledem k tomu, že se matka nepostará a nepostarala ani o to první dítě. Který teda jako měl u sebe otec a pravděpodobně tam byl jiný otec, vlastně než u [REDACTED]. Takže prostě z toho důvodu, že se nepostarala ani o jedno dítě, [REDACTED] svěřila prostě nám. A v podstatě potom, když [REDACTED] chodila do první třídy, tak chtěla, jakože by chtěla být [REDACTED] jako my. Tak jsme si zažádali u soudu o změnu příjmení s tím, že se to vlastně jakoby spojilo s tím, že nás vlastně zároveň ustanovili jako poručníky a matku zbavili rodičovských práv, protože matka prostě nejdřív u soudu dělala scény, a pak se prostě ani nezeptala, jak se holce se daří.

Máme trošku vlastně jako větší práva než pěstouni, že v podstatě, když jsme, když jsme poručníci, tak už jsme skoro jako rodiče.

Takže vlastně, vy jste se vždycky s biologickými rodiči setkala pouze u soudu a nebyly to takový třeba asistovaný návštěvy?

No u té [REDACTED], tam jsme vlastně my byli dvakrát v kontaktu. U soudu s tím otcem. Poprvý to bylo, kdy on si vyžádal vlastně ty návštěvy. A my jsme u soudu řekli, že s tím nemáme problém, že pokud nepůjde k nám domů, protože to byl rom, kterej prostě jako neměl úplně...Neměli jsme pocit, že bysme ho mohli pozvat domů na kafe, asi takhle bych to kulantně řekla. Přestože nejsme rasisti. Takže jsme se domluvili, že když se setkáme vlastně někde na neutrální půdě, třeba v cukrárně, takže jsme schopní tam [REDACTED] prostě jako přivést a potom si pro ní přijet, nebo mu ji předat někde na autobusovém nádraží. A on, že nám ji zase přiveze a my si ji odvezeme domů. My jsme neměli problém a soudkyně říkala, no tak pokud jste schopný jako se domluvit, tak to vůbec jako nemusíme dělat soudně, tak jsme se domluvili, že otec bude mít naše telefonní číslo. My budeme mít jeho telefonní číslo a že

když on bude prostě jako chtít tak, že nám 2 dny dopředu zavolá, že prostě třeba ve čtvrtek zavolá a že v sobotu prostě přijede za [REDAKCE]. No a ve finále nasliboval hory doly holka natěšená že jo, on vždycky slíbil, že přijede a pak se na to vyprndul a ta už z toho byla prostě nešťastná. No, nicméně když ji bylo těch 12, tak si vzala do hlavy, že k tomu tátovi chce a že její táta prostě je lepší než pěstounský táta, protože její táta by jí třeba nezakázal televizi nebo jít za kamarádku. Jo, to dítě, potom už si ty rodiče začne jakoby idealizovat, nemůžete tomu dítěti říct, kdyby o tebe stál, tak nejsi u nás, že jo. A ty děti už takhle mají těch traumat dost. Zaprvý syndrom odloženého dítěte je na celý život, že jo tam prostě je problém pořád. Tím, že to dítě se cítí. Nebo takhle, jak bych to řekla, ať už adopce nebo pěstounská péče je především o tom, že dítě potřebuje někam patřit a potřebuje být přijatý takový, jaký je, že jo. Vy to dítě musíte přijmout prostě bezpodmínečně, pokud chcete, aby prostě smysl té pěstounské péči, nebo vůbec toho náhradního rodičovství, jako byl takovej jakej má bejt, tak to dítě musí cítit, že je přijatý bezpodmínečně, že to není tak, jako že když budeš, prostě se dobře učit, budeme mít tě mít rádi, když nám nebudeš dělat ostudu, budeme tě mít rádi. V podstatě asi to můžu říct, že každý člověk asi potřebuje takovýto bezpodmínečné přijetí jako a u těch dětí je to ještě takový, jakože markantnější. O to víc, že už vlastně žiju s tím, že moje biologický rodiče prostě o ně nestáli. A tam nám říkali vlastně v rámci té přípravy na rodičovství, že je strašně důležitý o těch biologických rodičích nemluvit negativně, že i když třeba jsou to rodiče, kteří jsou v kriminálu, nebo jsou to rodiče závislí na drogách, nebo jsou to alkoholici, gamblerů a tak dál, tak prostě ten pěstoun, nebo v podstatě hlavně pěstounů, protože u těch adoptivních tam se o těch rodičích moc neví, kdo vlastně byli a většinou ty adoptované děti jsou od miminka, že jo, takže tam vlastně záleží na tom rodiči jestli to tomu dítěti vůbec řekne, kdežto tady u toho pěstounství tam toto dítě vždycky ví a nebo téměř vždycky. Pokud si třeba no u té [REDAKCE] vlastně v podstatě, jako kdybysme jí to neřekli a máme ji od 11 měsíců, tak v podstatě to nemusí ani jako vědět. Ale my jsme se vždycky k těm dětem prostě chovali férově a řekli jsme jim úměrně jejich věku. samozřejmě. jak se věci mají, ale abych teďka neztratila tu myšlenku, abych navázala tam na to, co jsem chtěla říct, že to dítě už má trauma z toho, že vlastně jakoby odložený a když ten pěstoun začne mluvit o těch rodičích negativně, tak to dítě potom má to trauma jakoby hlubší, nebo nevím, jak bych to řekla. Oni nám říkali, že pak to dítě může prožívat jako vlastní vinu, že má takový rodiče, jo, že i když to dítě za to absolutně nemůže, takže některý typy dětí prostě jako cítí vinu za to, že moje rodiče jsou takoví a takoví, jo. Takže nebudu dítěti říkat tvoje máma prostě byla špína nebo tvoje máma, prostě jako je nějaký špinavej bezdomovec, kterej prostě jako nepatří mezi normální lidi nebo jakýmkoliv způsobem se o těch rodičích nemá mluvit negativně, jako pojmenovat, třeba ano, tvoje maminka měla nějaký problém, neuměla ho vyřešit, potřebovala odbornou

pomoc a protože zatím si svůj život neuměla dát do pořádku, protože jí to nejde, tak seš třeba u nás, jo. Ale takovýto, jakože znám pěstouny, kterým chodí každých 14 dní na návštěvu biologický rodiče, to my jsme nezažili. To si myslím, že musí bejt hodně stresující, navíc třeba znám pěstounku, která má v pěstounské péči, ta má příbuzenskou pěstounskou péči a teď nevím, myslím si, že je to dítě od její neteře nebo tak nějak a ta maminka prostě tak nějakým způsobem jako užívá drogy a ta přijde za dítětem, ale ta pěstounka má pocit, že víc než dítě jí zajímá to, jestli ona jí dá najíst, jo, takže ona se tam přijde najíst, napít s dítětem, prostě třeba hodinu pobude a zase prostě přijde za 14 dní a zase se to opakuje, jo. Ale potom jsou třeba jako lidi pěstouni, který mi vyprávěli, že maminka je nějak jakože psychicky nemocná, o dítě by se strašně ráda starala, ale prostě jako vzhledem ke své nemoci prostě jí to dítě nedají. Takže mají prostě pravidelný asistovaný návštěvy, kdy se někde v nějaký návštěvní místnosti, někde u té doprovázející organizace, jakoby tam v tom jejich zázemí mají většinou kanceláře, herničky pro děti a tak dál, oni to tam mají uzpůsobený i pro ty návštěvy, takže tam prostě se vlastně ta maminka jako s tím dítětem setká, tak jinak. Tatínek tam v podstatě teda chodí taky, ale tatínek taky má nějakou myslím mentální retardaci, prostě ani jeden z nich není schopen se o dítě postarat, ale je na nich vidět, že k tomu dítěti mají nějaký vztah a tam prostě je hrozně náročný pro ty pěstouny, potom to dítě jako dát dohromady psychicky, protože třeba vyprávěl ten pěstoun, že dvě hodiny tam prostě to dítě je s tou sociální pracovnící, těma pěstouna sama i s těma biologickýma rodičema a potom třeba tejdenn to dítě dávají dohromady. Jo, že to je třeba čtyřletá holčička a ona potom vlastně má spoustu otázek, kdo vlastně je moje rodina? Je máma ta, co mě porodila a jednou za 14 dní s ní trávím 2 hodiny, nebo je prostě moje máma ta, která prostě, jako je se mnou téměř pořád jo. Je to pro ty děti strašně náročný i pro ty pěstouny pokud tam probíhá vlastně pořád nějakým způsobem ten kolotoč, biologický rodiče, pěstouni, biologický rodiče, pěstouni.

Mockrát děkuju. Já mám úplně poslední otázku a tou je, jestli je něco, co byste od toho systému, vlastně jak je to teď s tou pěstounskou péčí, jestli byste potřebovala něco jinak, nebo jestli tam třeba něco je a úplně to nefunguje? Jestli Vás takhle něco třeba napadá?

Asi mě asi mě nic nenapadá. Ale je pravda, že ze začátku, když jsme začínali, tak jsme měli doprovodnou organizaci, která taky ještě neměla moc zkušeností a byla krátce založená a spíš vlastně ty sociální pracovníce sondovali od nás jako pěstounů s čím bysme potřebovali pomoc? Jak by to měli nastavit? Jo, že vlastně jako ještě nebyly sami zajetý, aby přišli a řekli, tak máme pro vás nabídku tu tu tu tu tu tu, když budete mít problém takovej a makovej uděláme tohle, když prostě něco nebude fungovat, tady máte telefonní

číslo, zavolejte tam a tam, takže spíš jako pro ty začínající jako pěstouny, ale myslím si, že v dnešní době zase už je to víc vymakaný a že v dnešní době už je to na jiné úrovni, než když jsme začínali před těma 20 lety my, takže já za sebe si myslím, že asi ne že asi jako nepotřebuju nějak víc než mám, protože pokud vím, když budu mít nějaký problém, kam se mám obrátit už.

Děkuji za rozhovor.

Příloha č. 5: Rozhovor s Julií

Co vás přivedlo k tomu rozhodnout se pro pěstounství? To, že jste se stala pěstounem.

Změna životního stylu, ještě to řeknu úplně zjednodušeně. Chtěla jsem dělat něco jiného, než dělám. Zároveň jsem měla i nějaké zdravotní problémy z toho, že jsem od rána do večera seděla u počítače, protože jsem byla projektová manažerka ve výzkumu trhu a veřejného mínění. Takže prostě změna životního stylu.

A vy jste dělala pěstounku dlouhodobou? Přestala jste teda chodit do práce a věnovala jste se plně pěstounství? Anebo jste i změnila s tím práci?

No právě, že jsem i změnila práci na jednodušší, méně náročnou. I jsme se přestěhovali mimo [REDAKCE]. S manželem jsme se domluvili, že už nebudu pokračovat v kariéře. A oba jsme tak nezávisle, vzhledem k tomu, že naše dvě vlastní děti už dospěli, tak jsme uvažovali, co dál. Vlastně jsme se domluvili, že to je to, co by nás naplňovalo a mě by přineslo vlastně tu změnu toho životního stylu, kterou jsem hledala.

A koho jste měla v pěstounský péči?

Měla jsem v pěstounský péči sourozenecký pár. Chlapci bylo skoro jedenáct, když k nám přišel a holce asi tak šest a půl a ten chlapec teda už s náma teďka vůbec nebydlí a dcera s náma ještě bydlí, ještě studuje střední školu.

A ta pěstounská péče byla ukončena tím věkem dosažení plnoletosti?

Nebylo to tak úplně jednoduchý. Pěstounská péče končila asi rok předtím přesunem do diagnostického ústavu a výchovného ústavu. Předtím jsme zkoušeli dům na půl cesty, kombinaci internátu s biologickou maminkou, ale zdá se, že prostě mladej si potřeboval vyzkoušet spoustu věcí a tak si je do teďka zkouší, no. Měl kolik, teďka 23, no. Jsem s ním ještě v kontaktu, ale už s námi nebydlí. A abych to úplně jako upřesnila, teďka bydlí ve VTOS. To je výkon odnění svobody.

Aha.

Takže ve vězení.

Děkuju, jako já tuhle zkratku neznám, tak děkuju za upřesnění. Dobře, ale teda nějak spolu v kontaktu jste, i když třeba už u vás nebydlí, tak ale nějak tam vlastně je kontinuita.?

Jo jo, občas telefonuji, anebo si píšem.

Když jste si brala teda tady děti do pěstounské péče, tak jste si je brala v jeden moment?

My jsme se vlastně s manželem domluvili, že bychom rádi sourozence, protože jsme tak nějak měli pocit, že sourozenci se vychovávají líp než jedináčci z nějakého důvodu. Taky jsme měli dvě děti. Je pravda, že to bylo náročný, ale na druhou stranu, jako v momentu, kdy je to ta sourozenecká skupina, tak ty děti byly vyřazený z toho registru, protože byly dvě a protože ten starší byl zdánlivě neumístitelný s ohledem na projevy chování, tak jsme se rozhodli, že to zkusíme a co mu dáme, to mu dáme.

Jo, rozumím. A to, že byl vyřazený z registru, že už ani nebylo pořádně možný, si ho vzít do pěstounské péče? Nebo co to znamená?

Ano. Ono to funguje tak, že těch dětí do pěstounské péče je více než těch pěstounů. To znamená, že v momentu, kdy jsou tam nějaké, jak bych to řekla, problémy, že už se jeví neumístitelný s ohledem na složitost situace, tak už se vlastně párují jenom ty optimálnější případy. Jestli jsem to dobře pochopila, tak se párují ty mladší děti. Protože z toho, co jsem nasbírala za životní zkušenosti, tak skutečně když je dítěti už těch deset a víc, tak už se potřebuje odpoutávat a ne připoutávat a jako soužití s tou rodinou je velmi komplikované, takže úplně jednoduše taková triáž. Prostě co můžeme zachránit, to zachráníme, a to co nemáme kapacity, to nezachraňujeme.

Jak vypadala ta příprava na příchod, tady ty sourozenecký dvojice? Podnikla jste nějaký kroky, byla jste v tom vzdělávání, nebo čím jste si musela projít?

Jojo, v roce, já nevím, 2010, což bylo ještě před tou novelou, co přišlo, já nevím, 2012 nebo 2014. Novela byla 2014. No, ale přesto už byly nějaké přípravné kurzy, byla tam nějaká povinnost, takže jsme to absolvovali. My jsme bydleli v [REDACTED], kde jsme měli tu skupinu poblíž, tak jsme tam docházeli, všechno jsme s nima konzultovali. Já jsem tomu říkala pyrotechnické školení,

protože od začátku to bylo hodně o tom, že to fakt není legrace. Když to zjednoduším, tak to dítě v pěstounský péči je dost často de facto časovaná bomba. Kdy vlastně ty děti jsou traumatizovaný a ono to někdy, někde vyplave na povrch. I když jsou na první pohled zdraví, tak ale psychicky nejsou. Je vlastně dobře, že jsme to věděli, že mě to nezaskočilo tak úplně tolik. Ale stejně ve finále, vlastně ta... Jak bych to řekla, ta příprava byla jako cvičení plavání na suchu, jo? Prostě si to nedokážete představit, když vám někdo říká, co bude, když to nevidíte, jo. Takže to bylo jenom tak jako... Spíš si říkám, v současné době, že kromě takové teoretické přípravy na začátku, aby se ukázalo, jestli vlastně ten člověk na to má nebo nemá. On si i sám vlastně potom řekne, jestli do toho chce jít nebo nechce jít, když uslyší, co se všechno může stát. Ale myslím, že důležitější je ta podpora v těch prvních, jakoby, týdnech, měsících. Na to, co se teď děje, že mají ty pěstouni vzdělávání třeba ty tři dny v roce, tak já bych úplně dizajnovala jinak, já bych dávala více méně povinnost na začátku a pak bych to tak... vypouštěla a zase s příchodem složitějšího období bych to víc zahušťovala, protože ta puberta zase logicky, i když je to dítě od malička, tak stejně v té pubertě to přinese těžkosti. Takže to rovnoměrné vzdělávání mi přijde trošičku nesmyslné.

Takže jako by pro vás vždycky nebylo to aktuální a nepotřebovala jste každé tři dny?

Ne, ne, ne. Na začátku jsem si i vyhledávala dost sama. A pak jsem po pár letech nabyla dojmu, že vlastně... už jsem hodně satureovaná, že už tak nemám potřebu. A pak to vlastně s těmi příchody té puberty, jakoby přišlo, že jsem se musela zajímat o věci, které v době, kdy bylo to školení, mi byly úplně šumák. Řešit pubertu, když berete šestileté dítě, je tak trošku zbytečný.

Aha, zároveň člověk má možnost si vybrat takový obsah vzdělání, aby se to shodovalo, s tím co řeší?

On si člověk může vybírat, to, co ho vlastně zajímá, ale chtěla jsem říct, že i to množství by mělo být pružnější, na druhou stranu ta praxe je taková, že ty doprovodné organizace netlačí až tak moc, ty OSPODY jak kdy. Takže ono to v praxi je tak, že když někdo to vzdělávání potřebuje. Nebo takhle. Tam musí být souběh toho, že ho potřebuje a chce v momentu. Mám řadu pěstounských rodin, kde vidím, že by to vzdělání potřebovali, ale odmítají ho. A pokud se mi to nepodaří je přesvědčit, tak je taky k ničemu. Že jako by formálně, když by si to odseděli, když by tam nuceně byli, oni musí cítit, že jako se chtějí něco naučit a když to tam není, tak je to blbý.

A s tím se pracuje jak?

S tím se pracuje tak, že hledáte způsoby, jak tomu člověku ukázat, že ty problémy, který má, nesouvisí s tím, že buď dítě je špatně, nebo stát je špatně, ale že je tady potřeba, aby on se naučil nějakou dovednost, kterou nemá, ani on není špatně. Vlastně neumí to, co v ten daný moment potřebuje. Já často těm rodičům říkám, že rodičovství je... nemůžu si teď nemůžu vzpomenout... Prostě rodičovství je náročný a pěstounství je dvakrát náročnější. To je prostě na druhou.

A šlo by nějak shrnout, co představuje ty největší výzvy v náhradním rodičovství?

Mhm, tak z hlediska toho pěstouna?

Jo, teď z hlediska pěstouna.

Z hlediska toho pěstouna... Je vlastně největší výzva, že to dítě je opravdu biologicky jiný než vy. Když si do začátku nedokážete představit, protože máte zkušenosti s vlastníma dětma, který nějakým způsobem běží, mají s váma hodně společného. Když nepoznáváte v nich sebe, tak v nich poznáváte manžela, protivnou tchýni a nějakým způsobem tomu rozumíte líp a líp se vám to přijímá. A ty děti, jak jsou biologicky jiní, tak jsou i trochu jiní, mají jinou mentalitu, mají jiné cíle, přání a trošku to jako nekoreluje s těma vašima. A největší vlastně výzva je pustit to, že... že to tak je a že nevadí, že to bude jinak, že všechny vaše představy o tom, co je morálně dobře nebo špatně, se musí hodně... hodně hledáte kompromis mezi tím, co unesete a mezi tím, co to dítě se nějakým způsobem vyvíjí a vy ho nemůžete úplně narovnat do té své představy. Ani vlastní děti nemůžete rovnat do vlastní představy, a ty cizí, myslím nevlastní, tam musí být člověk ještě tolerantnější a vlastně musí hledat ty způsoby, jak se tu tolerantnost jakoby naučit, jak jí přijímat.

Jo, a napadá vás ještě něco, co představuje výzvu? Anebo v tomhle jsou nějak shrnutý všechny ty věci, se kterými jste se tak potkávali?

No když toho mu prakticky tak pro mě jako tou výzvou bylo je dotáhnout do nějaké dospělosti a vlastně umět přijmout i to, že se to nepovedlo v jednom případě, protože jsem vlastně musela tu svoji výzvu, kterou jsem si stanovila nějak přeformátovat. V podstatě jsem v určitém momentu si řekla, že mým průběžným cílem je dokončení základní devítiletý školy. Že v daný moment víc nedám a udržet ho v rámci nějakého normálního systému a fungování co nejdýl. A už jsem rezignovala na to, že dodělá střední školu a že

bude fungovat v rámci toho, co si myslím, že i v tomhle státě je pokládáno za nezbytné.

Takže třeba, když to dám konkrétně, tak vlastně měla jsem na začátku nějaké hranice, to je zajímavé. A to je vlastně i důležité u té přípravy, že se vás ptají vlastně, za co jdete a za co nejdete. Už jsou to vlastně, jestli jste schopna přijmout dítě jiný rasy, dítě handicapovaný, myslím, i fyzicky, třeba dítě, které je v terminálním stádiu, to jsem si vůbec nedokázala představit, že bych se starala o dítě, který zemře. A zároveň vlastně i to chování, co je pro vás přijatelné a co ne. My jsme si s manželem řekli, že vlastně drogy a kriminální činnost je něco, co bys.. a týrání zvířat a vůbec jako by ubližování je pro nás něco, s čím bychom měli obrovský problém a když tyhle věci začaly vlastně nastávat, tak jsme věděli, že tady je něco, co my bysme už nemuseli zvládnout. A jak bych to řekla, je potřeba zachránit celou tu rodinu funkční i za cenu, že prostě tomu dítěti potom musí pomoci někdo jiný. Tak tohle vlastně byla obrovská výzva, co očekávám, že zvládnou a s čím se musím vyrovnat, a že potom už nezvládnou.

Aha, takže to bylo i založené na tom, že vy jste si předem stanovila nebo stanovili ty hranice, vlastně netahali furt dál i přes ty svoje hranice.

Ano, říká se vlastně, když máte vlastní dítě a ono se dostane do té drogové závislosti, tak v určitém momentu je jediný, co můžete udělat, že ho fakt odstříhnete, abyste mohla fungovat vy, protože jinak je výsledkem to, že nebude fungovat vůbec nikdo. A to dítě musí dospět do stádia, nebo ten mladý dospělý, řekne o pomoc, která je pro něj funkční. A ta rodina v tom procesu už nezachrání úplně všechno. Držíme nějaký ten rámec, aby jsme pro něj zůstali vlastně jakoby někým, na koho se může ještě obracet. Ale máme jasně stanovený, že prostě k nám do bytu třeba nemůže, jo. Protože prostě u nás se nekrade. A asi je to strašně důležitý, protože... protože to líp potom srovná si člověk, jestli teda selhal nebo neselhal. Řada těch pěstounů pak může mít pocit, nebo asi i má pocit, je to přirozený, že když si to nepovede něco, tak přemýšlím, jestli jsem selhala nebo neselhala. Strašně důležitý v této situaci jsou ty terapie, které člověku umožní si o těch věcech promluvit, nejen s tím klíčovým pracovníkem, protože já to tak vnímám, že jak můj klíčový pracovník pro mě, tak já pro svoje pěstouny, vlastně mám i nějakou hranici, kdy pokryju nějakou míru problémů. Ale když už to potom je hodně těžké, tak už ta terapie musí nastoupit a musí nastoupit člověk, který s vámi to projde. Je na to připravený, že to s váma prochází.

Rozumím. Co vám pomáhá ty výzvy překonávat. Nebo kdo nebo co vlastně?

Jo, terapie teda byly strašně důležité, protože jako... protože si člověk potřebuje urovnat ty věci. My jsme si je samozřejmě urovnávali s manželem, přesto, že jsme jedna rodina, tak každéj to máme malinko jinak. V určitý moment si manžel udělal jasno, seknul to a uzavřel to. A já jsem to potřebovala zpracovat dýl a se s tím vyrovnat, ale zároveň jsem viděla, že musíme táhnout za jeden provaz, abychom byli na stejný palubě. Teď jsem potřebovala vytáhnout trošku výš.

Takže partnerství, terapie.

Jo, asi myslím si, že pro člověka, který vychovává sám, to musí být neuvěřitelně náročný, proto víc musí mít podporu, ať už tý odborný, anebo širší rodiny.

A ještě něco, co vám takhle pomáhá překonávat tady ty všechny vlastně výzvy, které jste zmínila?

Já nevím, já mám prostě pocit, že to je věc, kterou jsem dělat chtěla a že jsem si nastavila, co všechno pro to chci udělat, aby to tak bylo. Takže nějaký můj životní postoj, nechci říct optimismus, někdy se samozřejmě taky propadnu, ale řekla bych, že mi k tomu pomáhá ten přístup, že prostě dělám to, co mám ve svých rukách a když můžu, tak to dělám a když nemůžu, tak prostě nejsem na světě sama.

Děkuju. Já se zeptám na začátek, když jste si je vzali, tak jaký byl ten proces adaptace?

Ten proces adaptace bych řekla, že byl relativně bezproblémový, když vidím, co se teďka děje v některých rodinách, kde přicházejí děti, které mají velké problémy s chováním a ještě ke všemu se sejdou s rodiči, který mají, jak bych to řekla, striktnější představy o tom, co je správně a co není. Takže u nás to probíhalo v celku v klidu mezi tím 11. a 13. rokem se tak nějak jako by se děti usazovaly. Nám taky jako u nás byly v té předpěstounské péči dokonce dva roky, ten soud jakoby čekal, když vlastně byl soud o pěstounské péči, tak my jsme se toho staršího kluka i ptali, jestli chce s náma být a je tady pravda, že chtěl, bylo to furt všechno zvládnutelné, ale vlastně ten 13. 14. rok se následně potom ukázal, vlastně, jako kdyby se ta adaptace se stejně odložila, nebo už to možná bylo to dospívání a sebeprosazování, ale ta samotná adaptace v prvních měsících a let bych řekla, byla celkem klidná, já jsem skončila vlastně v zaměstnání, který jsem měla na full time, to jsem si teda původně

myslela, že si vezmu dva měsíce prázdnin, protože dítě jsme si brali před koncem školního roku, to už jsme za nima dojížděli, že o prázdninách s nima budu a že pak se zase jako do práce vrátím. Ale ukázalo se to jako nereálný, změnila jsem to na nějaký poloviční úvazek, prostě na online a tak dále a pak postupně jako tím, tam neměla ty osobní kontakty, tak to vyšumělo a jak jsme se přestěhovali mimo [REDAKCE] tak já jsem si i našla na venkově nějaké neziskovky a nějaké takové částečné úvazky, protože ačkoliv děti byly velké, obě dvě nastoupily do školy, tak ale bylo to náročný ve smyslu pozornosti. Ta mladší holka potřebovala extrémně množství času, ten kluk už se tolik, jak bych to řekla, netulil a nezajímal, ale stejně byl náročný na tu pozornost, co jsme zase museli věnovat projevům toho jeho chování. Spousta věcí tam bylo zanedbaných, lékařská péče, zubaři a takové jako.. Takže já teďka pěstounům, který si berou dítě, jako strašně moc doporučuju, aby hodně utlumili vlastně ty svoje pracovní aktivity, alespoň jeden z nich nebo výrazně snížili ten úvazek nebo si vzali neplacený volno, protože když to nedělají, tak se dostávají do obrovských problémů, že se jim nedostává jakoby fyzických a psychických sil. Jo, je naivní představa, až jdeme teď dítě a šoupnete ho jako druhý měsíc do školky, a ono tam bude jako šťastně chodit, ale bude mít problémy. Jó.

Pokud nebude mít problémy v školce, tak bude mít velké problémy doma, protože ta zkušenost je taková, že ty děti, kteří na to nemají kapacitu, tak zpočátku se v té školce třeba bojí, neprosazují, oťukávají si to, ale za to doma velmi rychle potřebují a pouštějí ty věci, je to těžký.

A jak se ještě v průběhu třeba až do teď, jak se změnil ten vztah, nebo jak se měnil, co tam bylo, nebo dalo by se to nějak říct?

Já bych hodně řekla, že ten vztah se měnil s tím dospíváním, to, co se děje běžně v rodině. Od toho roztomilého malého dítěte, až přes toho protivného pubertáka, který se stává postupně tím partnerem, a to si vlastně přejete, aby už to byl, jakoby, dospělý člověk, kterýho můžete pustit a se kterým možná nesouhlasíte, ale na druhou stranu jste pyšná prostě na to, co dokázal, i když možná dokázal i jiný věci než chcete. Takže já tam vlastně nevnímám žádný jakoby speciálních vztah, jiný než s vlastníma dětma, jo. Nevím, co by tam bylo jiného. Trošku, trošku jsem vnímala... U širší rodiny bych řekla, moje rodiče a manželovi rodiče, tam to asi přijetí bylo taky nějak, jako by furt stejný a provázelo to s přibýváním toho věku, jak to respektovali, ale u vlastních dětí, těch téměř dospělejších, co vlastně jim bylo těch, kolik jim bylo, 18, 20, když jsme si brali děti tak tam jako... Tam jsem na začátku narazila na trochu odpor, nepochopení, žárlivost, „je mi to šumák“, spíš negativnější odstup. Takový, když se zpětně s dcerou probírala, to by bylo takový... No vy jsme se nás neptali, no my jsme se i jich neptali, že jo. Protože oni už byli čerstvě dospělí, vyletěli opravdu z toho hnízda.

Dcera se od nás přestěhovala do zahraničí, kluk už taky sám bydlel. No ale... Těm trvalo dlouho, tím, že to nebylo jejich rozhodnutí, ty děti přijmout a komplikovalo se to i tím, že mladej se nechoval zrovna jakoby vzorně. Pochopila jsem, že děti se i o nás, ty dospělé naše bály, zároveň jim nebylo příjemný, jakože museli řešit ty problémy. Dcera říkala, já jsem si ty toho bála říct, že když jsem byla u vás na návštěvě, tak mi zmizely prachy, že jo, aby sis nemyslela, že proti němu něco mám. Ale v zásadě měla, že jo, prostě. Prostě to byl její domov, prostě to byly kukačky z jejího pohledu. Takhle je vnímali ze začátku. Kluk ten postoj neměl tak silnej, umírnil si ho a nějak po kontaktu s nima netouží. On má i takovou povahu. No a holka, ta je teďka dospělá, je přes 30, to je 90. ročník, takže 34 už. No, mám vnučku 8 letou. A tak myslím, že se to změnilo v momentu, kdy se její to dítě narodilo, že vlastně tím, že vnučka byla přijatá do rodiny, se okamžitě dostala na první místo jako to nejmenší dítě. Ve všem, prostě jako... Jsme někde... Řešíme, co potřebuje to nejmenší. A tím, jak se přesunula na to první místo, tak dcera jako pochopila, že zase má v té rodině místo. A tak nějak uměla potom přijmout, i to tak, že teď nechci říct, že jsou s tom mojí pěstounskou nejlepší kámošky, ale dobře spolu vychází, když dochází k nějakým složitostem, tak jako já jsem starej krab, že jo, ale s ní se dá popovídat o věcech, které souvisí s psychickým zdravím, ale já nevím, se s nama jako a s problémama, který mi starý jako nechápeme.

Aha, takže mají potom jako nějaký jako v uvozovkách spojení, že prostě mají partu?

Jo, v podstatě jo, ale je to takový spojení, dcera tam slouží i takový balanc, takovej ten prostředník, že tím, jak už je dospělá, tak samozřejmě umí říct, hele ale tohle je problém, který ty musíš řešit se svými rodiči. Prostě udělej to. Takže jí dokáže vrátit zpátky, něco si tam šuškejí něco mezi sebou, takový ty holčičí věci. Takový ty podstatný, to dokáže říct, tohle už není legrace a tohle je potřeba řešit i s náma.

Jo, jo. A vy jste to už možná zmínila během do rozhovoru. Dalo by se vlastně nějak říct, co se podílelo na tom, že ty děti jste vy brala jako vlastní, nebo jste říkala, že jste nějak dokázala přijmout i vlastně ty rodiče, tak jestli by se dalo nějak vypíchnout, jako čím to je, že ty děti takhle umíte přijmout?

Hmm no jo, přemýšlím, no prostě, protože jsou věci, který já si myslím, že tam je důležitý přijmout to, že některý věci nezměním II, se vyrovnat vlastně s těma rodičema že jsou takový jako odpustit jim, že ty děti opustily, je vlastně jakoby strašně důležitý uvědomit si, že neměli tu kapacitu a že i z nich je potřeba vlastně udělat jakoby nějakého spojence. Jo pro mě bylo vlastně důležitý to, že nemůžu stát proti nim, protože to by vůbec ničemu nepomohlo,

že naopak jako důležitých věcech se mi podařilo vlastně se s tou biologickou maminkou spojit a táhnout za 1 provaz a nějak si to třeba toho kluka ještě podchytili. Dokavad' to jakoby co šlo a i teďka vlastně při dospívání dcery taky jsem schopná jakoby s ní komunikovat a řešit věci, protože vnímám, že jsou třeba věci, kdy, takový toho intimnějšího rázu, s vlastní dcerou jsem téměř neřešila, protože si to řešila sama a tahle ta, ta moje mladší tady je možná i chtěla řešit, ale nějakým způsobem nedokázala, ale dokázala si najít maminku. Jo, která to sní jakoby pořešila, jo,

Biologickou matku?

Vůči tý biologický rodině, když to dítě přijede z návštěvy od maminky a říká vám, a maminka si nepřeje, aby sem vám říkala maminko a říkám, no, no, tak maminka si to nemusí přát, ale ty jestli chceš, tak můžeš jo. Překousnout takový ty těžký jakoby momenty, který přirozeně jakoby jdou, se jako podívat pod ně jo, protože když to dítě u vás je, teď ho máte vlastně jako za to vlastní, tam se vytváří ten vztah. Jste v dennodenním kontaktu, takže dítě ze školy jde, přiveze ke Dni matek něco tohle to jakoby žije normální život a pak se jede na návštěvu za maminkou, a to dítě posbírání všechny ty věci, co vy máte vystavený na tý lednici, jo a maminko všechno nejlepší a veze je tý biologický mamince a to jako tak bodne, ale pak vlastně jako mně se podařilo. A když jsem to, já jsem si o tom vlastně jakoby povídala právě ne s klíčovou, ale s terapeutkou a vlastně jsme dospěli k tomu, že ta obrovská, nenasycená jakoby potřeba, takový to těžký, jako ta maminka mě odmítla a já potřebuji, aby mě přijala a já si musím tímhle tím jí jakoby získat. Jo, já jí potřebuju ukázat, abych, prostě obměkčit, aby ona mi dokazovala, že mě má opravdu ráda. Jo, i když mě opustila, jo, takhle takhle jako to potřebuje. To dítě chce i tu svoji biologickou maminku mít jo a vlastně vyrovnat se, a to u některých pěstounů vidím, že to nedávají vyrovnat se s tím, že prostě jsme dvě.

Pěstouni mají problém, že jako vlastně biologická matka jenom rodička jo a že vlastně těma matkama pravýma matkama prostě nejsou pravý, ale ví jsou prostě 2 jo stoupá u, který teďka jakoby sem a ta, který jsem se narodila a starala se nějakým způsobem, jakým uměla, dost těžko, vlastně mám takové pěstounky, který to nechtějí vůbec jakoby přiznat a tvrdí, že když tomu dítěti je rok a tak, že vlastně vůbec... já říkám už jenom to, že těch 9 měsíců prostě bylo u mámy v břiše, tak prostě tam je nějaký základní vztah. Něco, co vlastně to dítě potřebuje, aby se úplně nepřetrhlo.

Já tady mám teď otázky na nějaké odborníky na já spolupráci s nimi, ale mám pocit, že my jsme to nějak během toho rozhovoru pojmenovali. Vlastně jsme se ještě vůbec nezmiňovali o nějaký sociální pracovníci, tak vám chodí stále 1 za půl roku.

No já jsem měla sociální pracovníci, která chodila 1 za půl roku. V praxi to bylo někdy i 1 za rok, a protože bych řekla beru to vzhledem asi ke kapacitám a asi tím, že se u nás jako v době, kdy se u nás nedělo nic jako tragického, tak jako klidně přišla paní až za rok. Jo, já teda osobně, když byli jakoby hodně složitý věci, tak jsem kontaktovala potom i rovnou sociální pracovníci jako taky jsem prostě jsem měla pocit, že klíčová pracovníce je jakoby malý pán a nechala jsem si třeba i něco poradit, ale když už potom šlo na lámání chleba, tak se tam, tak jsem prostě to řešila i rovnou s tou sociální pracovníci. Ona má víc kompetencí, v momentu, kdy chcete řešit předběžko nebo děje se u vás něco jakoby hodně složitýho, tak jako ta klíčová pracovníce už je jakoby jenom mezikrok, stejně bych kontaktovala tu sociální pracovníci, stejně nemůže podat jakoby návrh k soudu a tak dále.

Co je prosím předběžko?

Předběžný opatření se dává, tak já vám dám příklad toho. Klidně si to vyhledejte obecně, ale abyste měla představu, jak to vlastně probíhalo u nás v momentu, kdy nám selhaly vlastně všechny možný varianty, vlastně soužití, kluk u nás už nebydlel, bydlel na internátu, o víkendech býval u maminky. My jsme to nějak jako furt jenom přikrývali. Platili jsme internát, posílali jsme peníze mamince, což není úplně jakoby košér, platit tomu biologickému rodiči, ale jako prostě hledalo se řešení, jak ten kluk by mohl fungovat na té střední škole. Tak nějak jsme si mysleli, že. on je co čtvrt Rom a říkali jsme si, že ta romská komunita ho možná jakoby si dokáže líp srovnat. Jo, že tam vlastně jakoby ty výchovný metody budou možná to, co on bude jakoby akceptovat. Když to řeknu rovnou, prostě ukradneš něco, tak dostaneš na držku. Jo, zatím co u nás to bylo jako krást se nesmí. A jak to napraviš? A to jako nefungovalo, protože když musel potom já nevím, když se něco stalo, já nevím, někde něco rozmlátil, tím způsobil škodu, muselo se to hradit. Já jsem říkala, hele, tady je škoda za 4000, tvoje maminka, jako tvůj zákonný zástupce platit to nebude, my to taky platit nebudem, takže ty půjdeš někam na brigádu a prostě zaplatíš to. No chodil asi 2 dny a říkal a já už tam chodit nebudu mě to neba, nemohla bys mě zmlátit, jo, že bysme to měli vyřízený. Jo, dej mi prostě, dej mi, prostě to já chci, já já už nechci, já nechci pracovat, já chci jako ať jsme si kvit. Jo a já jsem říkala já takhle já takhle nefunguju prostě jo, takže když selhaly všechny ty opravné prostředky a nakonec tak říkajíc ho vyhodili i z toho intru, k nám se jakoby moc úplně vrátit nemohl, protože jako po té, co jsme několik let museli

všude zamykat, zavírat a tak, tak už jsme se k tomu nechtěli vrátit, takže se vlastně, takže jsme poslali vlastně návrh na ukončení pěstounské péče a sociální pracovnice vydala předběžné opatření a vlastně si pro něj došli do školy a umístili ho do diagnostického ústavu. A to potom jako šlo v řádu dnů jo a pak se to prodlužovalo a hledalo se řešení a jako pak byla nějaká případová konference k tomu jako co by šlo co a co by nešlo. A tohle je v kompetenci vlastně sociálního pracovníka, nikoliv klíčového.

Mockrát díky, tak já mám poslední otázku a to je jenom jestli byste takhle z pozice toho pěstouna potřebovala od systému něco jinak? Vy jste vlastně třeba říkala, že to vzdělávání si umíte představit, že by bylo pružnější? Tak mě napadá, jestli máte ještě něco, co byste uvítala nebo to je, akorát to úplně nefunguje.

Já si myslím, že ne v zásadě jako ta finanční podpora tu jako pokládám za velmi, jak bych to řekla to, co jsem ocenila na tom, až jakoby časem, je nejenom, že jsou to peníze navíc, kdyby se cokoli stalo, že člověk pak ze sociálních důvodů, protože nemá, tak jako bude přemýšlet, jestli se i je schopnej se starat, jestli to utáhne a tak dále, ale i co se změnilo s tou novelou bylo s tou novelou pro mě vlastně příjemný v tom, že se mi to začalo počítat jako plat a nemusela jsem až tak jakoby spěchat do toho regulérního zaměstnání, protože já jsem měla samý takový DPP a různý jakoby dohody, se kterými bych jako prostě by mi utíkaly roky a horko těžko bych potom na ten důchod vlastně měla napracováno a tím, že to mám teďka jako zaměstnání, tak možná víc než ty peníze samotný, tak ale ty odvody, co z toho se platí vlastně ty, které nevidím, jsou pro mě strašně důležité, protože vím, že prostě řada pěstounů dělala dvacet třicet let pěstouna, a pak najednou zjistili, že nemají vlastně jakoby nárok na důchod. Jo, takže tohle hodnotím hodně pozitivně. Rozdělilo se to to, co se mi úplně jakoby no nemluví teď za sebe, ale po určitý době se udělala novela téhle novely a část pěstounů těch příbuzenských, těch nezprostředkovaných, se vlastně tohle odňalo. Začala se jim ta odměna posílat jako dávka a oni jsou někdy taky v takový, jakoby složitý tíživé situaci, kdy to dítě tak náročný, že do té práce chodit nemohou a vlastně jako budou pak svým způsobem, jakoby biti na to v tom důchodu. A všimla jsem si, jako že to velmi těžce nesli, že se udělaly 2 kategorie jakoby pěstounů. Rozumím tomu, proč se tak stalo, protože jako ze strany příbuzenských to někdy bylo zneužívaný. Vim o těch, jako mám z těch 10 rodin minimálně jednu, kde vidím, že vlastně vidím, že by to maminka zvládla. Ale na druhou stranu, ona se čas od času jakoby dostane do takový složitý situace, že z hlediska, jako takový nějaký kontinuity a pocitu bezpečí je fakt lepší, když je ta holka u babičky. No, ale no, maminka je schopna pracovat, je schopna vydělávat, prostě jsou to peníze pro rodinu navíc no je to tak.

Mohla bych se vás ještě zeptat na pár otázek z pohledu zase toho klíčového pracovníka máte ještě čas? Tak já se nejdřív zeptám úplně obecně, vy jste teda klíčová pracovnice, mohla byste jenom nějak obecně říct, co je ta vaše role?

Co moje role je vlastně být k dispozici v té rodině, aby v případě složitostí, které nastávají v pěstounské péči poměrně často, vlastně měli takový nějaký jednodušší přístup k informacím, a k tomu, jak se dostat k těm odborníkům a část těch rodin, která o to má zájem, i to vlastně jakoby rovnou sdílet a popovídat si o tom.

Takže tam je třeba výrazný ten aspekt to, že oni se vám můžou, kdy chtějí vlastně ozvat. Což je. Vy jste nějakým způsobem dostupná vlastně?

Ano tam je tam je jednak, že jsem dostupná a současně tím, že nejsem výkon služební moci, kde hrozí vlastně to, že když je někde nějaký problém, tak aby se to jakoby neotočilo proti nim. Jo, protože v momentu, kdy něco prezentuju na tom OSPODU, že nefunguje tak jako spíš riskuji to, že dítě buď bude odebraný, nebo nebo že do toho šlápnu nějakým takovým, jakoby blbým způsobem nebo že dávám, nevím jak to mám popsat, no prostě tím, jak je ten sociální pracovník z toho OSPODU hodně jako kontrolní orgán, tak většina lidí se jakoby bojí sdílet ty problémy mnohem víc než s tím klíčovým pracovníkem.

A jak dlouho děláte už klíčovou pracovníci?

No, já dělám klíčovou pracovníci teprve 2. rokem. Já jsem vlastně no, já jsem úplně krátce veškeré moje zkušenosti právě vychází hodně z toho, že jsem dlouho byla tou pěstovnkou a zároveň jsem si já nevím po kolika po 5 6 letech, co jsem byla jako pěstovnkou, tak jsem se rozhodla, že si doplním v tomhle směru vzdělání, protože já mám filozofii a ekonomii a to není jako ten správný obor na to, abych mohla doprovázet. Takže jsem si dělala tu vyšší odbornou sociálně právní, dálkově jsem si udělala tuhleto tříletou školu, takže vlastně ještě tři roky předtím jsem se do toho ponořila tak jako teoreticky. Je to strašně zajímavý, protože mi to přineslo spousta informací, které jsem předtím jako složitě vyhledávala. I to pro mě sloužilo i jako to moje vzdělávání, dovzdělávání a v podstatě jsem tak jako, jak bych to řekla, přešla jsem mezitím, co jsem sama jakoby vyzkoušela přes tu odbornější přípravu k tomuhletomu, protože jsem měla pocit, že ještě jako to můžu nějak využít jakoby smysluplně. Jo, protože jak bydlíme na venkově, tak spolupracuju s neziskovkama, který většinou se starají o děti v družině, tábory, komunitní školy a tak. A úplně to jakoby nechci říct, že to nebyla moje odbornost, ale

měla jsem pocit, že v tom pěstounství, jakoby že tomu můžu dát, že to můžu posunout, že mě to bude i víc bavit.

A jakým způsobem se projevuje ve vaší práci to, že jste zároveň taky pěstounka? V tý klíčový, když děláte tu klíčovou pracovníci.

No pro někoho to byl jakoby velký přínos, že měli pocit, jako že jim víc rozumím, protože oni dost často mají pocit, že vy netušíte, jako jak to máme těžký, že jo. Takže v řadě v řadě rodin funguji i jako takovej pracovník, kdy s nima vlastně jakoby probírám, jaký já s tím mám zkušenosti, jak já jsem to řešila a evidentně jako je to zajímavá a je to pro ně přínosnější víc, než když jim to říká sociální klíčový pracovník, který sice je taky rodič, ale prostě si těmadletěma věcma neprošel. Jo, takže v řadě rodin mi to asi jako pomáhá, pro to přijetí toho, co jim říkám. Ne všude jsou rodiny, kde vlastně jako si jedou to svoje, relativně je to třeba i zajímavá, ale stejně to nejsou schopný přijmout. Jo, takže my moji práci to modifikuje v tom, že asi hodně pracuju s těma dospělýma a mám pocit, že pokud mám třeba kolegyni, která se hodně jakoby zase věnuje dětem a já mám pocit, že se mi jeví jako funkčnější strategie opečovat ty dospělý, který pak můžou opečovat ty děti jo, protože to, že 1 za 2 měsíce potkám to dítě, tak žádněj jakoby hlubší vztah, nevím, jak bych to řekla, nevybuduju. Můžu jim ukázat, jak nějaký věci fungujou, ale mnohem jakoby rychlejc se buduje ten vztah s těma dospělýma. Když máte pochopení pro problémy těch dětí, tak oni se spíš zeptali a spíš to zkoušej jakoby potom sami použít. A myslím si, že je to, že je to lepší no.

Když máte pochopení pro ty děti, tak se sami zeptají, pardon, ted' jsem to tomu nerozuměla.

Ne, ne, ne. Když mám pochopení pro to, cos pro to chování těch dětí, co se tam jakoby děje a i pro ty starosti těch rodičů, tak oni víc jakoby pátrají, co se s tím dá dělat a zkoušej to nějak, než kdybych jakoby extra vedla nějakou podporu dětí a oni tý podpoře nerozuměli.

A jsou nějaký vaše služby, který ty pěstouni využívají nejčastěji? Jak z toho, co nabízíte jako klíčová pracovníce, tak něco, co i oni považují za nejefektivnější třeba?

Nevím, jestli nejefektivnější. Ty rodiny mám ve 3 skupinách nejmenší skupina je těch, který nechtějí vůbec nic. A skutečně mám rodinu, kterou vidím 1 za 2 měsíce. Popovídám si tam a oni už nikdy nezavolají, nechtěj ani žádný peníze nechtějí prostě jako nevím, kdyby měli na výběr, možná by nechtěli ani tu odměnu pěstouna, prostě nestojí o to. Pak mám rodiny, který stojí hodně jakoby jenom o finanční podporu, tak tam je to o tom hledání a vlastně co jim

můžeme proplatit a nebo kde můžeme sehnat jako nějaký další zdroje financí. No a pak mám rodiny, který potřebují a v lepším případě ještě i stojí o ty terapie. A pak mám ještě rodiny, u kterých se to ta potřeba těch terapií a těch financí jakoby kombinuje, takže chtějí, potřebují oboje. Takže a pak ještě mám rodinu, který ani moc nestojí o peníze ani moc nestojí o ty terapie, ale prostě stojí o to zavolat a postěžovat si jo prostě po sdílet se mnou. Co ten šestnáctiletý kluk hroznýho vyvádí a slyšet vlastně opakovaně se bavíme o tom, že to není prostě jako chyba toho pěstouna, že to tak prostě je a že s velkou pravděpodobností prostě je to jenom jeho cesta a zvládne to. A že tohle období jako prostě to přináší takový jako uklidnění toho, že to zvládne ten pěstoun, protože někdy jsem i nabyla dojmu, že vlastně to, a to mi ty pěstouni říkají oni nám, ty ostatní lidi nerozuměj, že si to nedokážou představit a ještě takovej ten moment - No tak tady pácháte dobro, tak co si stěžujete? Jo, jako chtěli jste to, máte to, jako vlastně se hůř potom těm ostatním lidem jakoby říká, tak my jsme si to vymysleli a teď si na to budeme stěžovat. My jsme vám to říkali, neberte si ho.

Rozumím, takže jste tam někdo jako nějaký rameno na který se mohou spolehnout.

Někdo, kdo to mnohem snáz přijímá a kdo má pro to jako pochopení, buď proto, že to sám zažil, jak je to těžký anebo myslím si, že ty moje kolegyně taky, jako i když to nezažily, tak ale jako jak v tom jsou, tak vidí, že to tak je a taky to umějí jako dobře přijímat. Nejenom jako já mám pěstouny, který jsou schopni několikrát týdně zavolat, protože se prostě doma stalo a potřebují to jako s někým probrat už jenom to, že ten partner nebo partnerka to jako s ním probrat nechťejí, protože už jsou třeba z toho unavený a jsou jakoby na to nastavený a oni to prostě řešit chtějí.

A když takhle na ten vztah koukáte z pohledu klíčové pracovnice, co tam je klíčový pro pěstouna a pro dítě, aby měli dobrý vztah?

Co je na tom asi úplně nejtěžší, a nechci říct, že jsem to i zvládla jakoby já úplně na 100%, ale jako postupně se k tomu prokousávám a to je to, přijmou to dítě takový, jaký je, to je fakt úplně to nejtěžší. Protože zbavit se všech jako, prostě to není ani v lidských silách si jakoby úplně zbavit všech předsudků, stereotypů, protože oni vás chráněj, logicky. Ty stereotypy máte pro to, abyste nemusela každou věc posuzovat jako extra. Tak to prostě už si rovnou škatulkujete, jak na to budete reagovat. Nastupujete na [redacted] tramvaje, kde se na vás zezadu tlačí dvě romský dámy, pak okamžitě hodíte batoh prostě dopředu, takže neriskujete, jako že vám se v něm přeberou. To je prostě stereotyp, kterej jako z pohledu jako jejich je samozřejmě hnusnej, ale vás

chrání, protože ta pravděpodobnost, jako že budete obrána, prostě dlouhodobě je větší. Jo, mě to prostě s tím potom musíte umět pracovat a prostě, jak bych to řekla, není to úplně jakoby sázet jako zpátky.

Dalo by se nějak říct, co si dítě, které jde do pěstounské péče, s sebou přináší?

No určitě to, že byly odmítnuté tou vlastní rodinou, jakýmkoli způsobem, prostě nějakým způsobem si to ta rodina nezařídila, aby u ní mohly zůstat. To znamená, že ten pocit nějaký nedostatečnosti v nich prostě jako je, jako nebyla jsem tak dobrá, aby o mne stáli, to, co čemu se říká, to špatný já, prostě jsem nějaká jakoby divná, protože kdybych byla hezká, hodná, krásná, no, tak by si mě přece nechali, nebo bych takhle jako nebyla v tom ústavu jo, takže todlencto, jako že jsem špatná a v té duši je to prostě po tom boji o to se nějak prosadit a můj takovej jakoby názor na to, jak ty děti na to reagují, dost často vlastně nějakou potom agresí, která je buď naven a nebo dovnitř. Mně se jako já jsem zažila vlastně oba případy. Kluk byl agresivní velmi navenek a holka zase šla potom v době dospívání do sebepoškozování a do takových jakoby věcí, který souvisí s tím, že ta agrese šla dovnitř do ní, protože ona, když jsme se o tom bavili, tak říkala, no, já tě občas úplně nenávidím, ale já vím, že se o mě staráš, tak já vím, že tě nemůžu nenávidět, tak asi jsem špatná já. Jo, tohleto si vlastně jakoby nese z toho začátku, takže jako já musím ubližovat sobě, protože jako nemůžu ubližovat těm, který se o mě starali. A todlencto jako překonávání, to je asi to jakoby nejtěžší, co si to dítě nese a to, jakoby to doprovodně u obou a u každého se to projevuje, jednak ten svět mi jako něco dluží. To si nesou potom ještě i do té dospělosti a to si ještě říkám, že taky jako budou muset sami se s tím poprat, že i když jim svět jakoby něco dluží, tak jak nebo nedostali to, co měli, tak ale nemůžou žít s tímhletem, že jo, to totiž když mi svět něco dluží, tak to znamená, že jsem chudák. Chudák jako je, no ráda bych aby prostě se necítili.

A to se projevuje potom v tom jejich nastavení životním či mají takovej pocit. že jsou teda ty chudáci, který něco nedostali?

Trošičku, když je to ta agrese směrem na ven jo, že ten svět jim dluží, tak kluk mluvil jasně, že není potřeba pracovat, i když to samozřejmě souvisí i s tou mentalitou a takovou trochu romskou, kdy na práci se jako pohlíží jako část těch Romů má takovej specifickej přístup k tomu, a když se to tam transgeneračně přenáší, tak ono se jim to tak nějak jakoby zakoření a ten to ještě doprovázel tím, že no prostě není třeba pracovat, když peníze leží na zemi a stačí se k nim jen ohnout, že jo. Takže jako si беру od toho světa, prostě to, co mi ten svět dluží, jo a já prostě jako chudák, neměl jsem peníze, neměl jsem rodiče a tady prostě, jako se s kámošem domluvím a staříka oberem jo, což je

prostě jako anebo prostě tady ty flašky v tom obchodě, když budu šikovnej, tak se dají prostě čornout, potom se prodaj.

Takže v uvozovkách ty peníze, který leží na zemi to nejsou dávky nebo tak, ale myslíte jako krádež?

No dávky to někdy můžou bejt taky a no a to je takový specifický. Holka je zase vychovaná jakoby nebo já nevím nějak se to v ní poskládalo úplně jinak. Takovýhle věci související jakoby s přestupováním těch norem, který u nás jakoby stát, si docela hlídá, tak ty má úplně jakoby jasný, ale na druhou stranu teďka, jak je dospělá, tak vlastně část těch dávek už dostává ona sama a řešili jsme, že bydlíme spolu a že 9000 kapesné jako na střední škole je přece jenom velká částka a že je potřeba se domluvit o tom, že těch část, že část těch peněz jakoby bude přispívat a velmi těžko jakoby vlastně to přijímala a říkala, to jsou moje peníze, to mi stát dává za to, že jsem měla těžké dětství a to mi vlastně jakoby patří. Jo, tak jako v takovýhle formě to taky jakoby má pocit, že mi někdo něco dluží, tak mi to ten stát dává a je to moje a je to takový malinko to, jakoby přehlušuje právě zase ty ostatní věci. Jo, musíme si to s ní jako poměrně pracně vydiskutovat, vysvětlovat jo ten pocit jako nějakýho toho dluhu, že jako já jsem byla chudák, já se vždycky směju a říkám, jakej ty jsi byla chudák u nás jo a ona říká, no, ale jako rodiče jsem neměla a já říkám, no jo, ale na tom nemůžeš jako stavět celej svůj budoucí život, to stejně tak jako ten kluk na tom nemůže stavět. Měl jsem těžký dětství, tak teď budu krást, ono je to právo. Jo takže ale tohle to je takovej, tak to je vlastně výzva, když nad tím teď přemýšlím, těm dětem umožnit, a to jim asi nevtluču nějak do hlavy, na to si musí přijít sami a nevím prostě ještě úplně přesně, jak nemusejí vidět, že ten svět jako já si celou dobu říkám, že je to jenom o tom, co vidí, jak se žije a během toho našeho mladýho řešila třeba v pedagogicko psychologické poradně, už v těch 13 14 letech jsme vlastně řešili to chování, tak mi tam ta psycholožka říkala, no prostě to bude to teďka bude těžký a ten jeho mozek prostě někdy v těch pětadvaceti letech teda ukončí ten vývoj. Co zvládne, to zvládne a prostě potom každej rok, kdy viděl, že se dá žít jinak, než žije ta jeho komunita prostě mu dá možnost si tuhle cestu případně vybrat. Takže šest let viděl, že se dá žít jinak než na dávkách, krást, no, takže člověk může jenom čekat, jestli to někde prostě vznikne, no je to hodně o přerušování. Je to hodně o přerušování toho koloběhu, kdy vlastně já jsem zpětně, když jsem šla do historie dětí, tak, že jo, maminka teda jediná nebyla v tom vězení, její sourozenci, strejdové našich dětí, teda vězením prošli, i dědeček si prošel vězení. Její maminka byla ze 14 dětí a všechny vyrůstaly v dětském domově. Jo, takže ona potom měla 2 děti velmi záhy v 17 a nevím plus ty 4 roky jednadvaceti, no a nezvládali a jako ten přenos, jakoby tam je a je těžký z něj vystoupit, no tohlens, to bych řekla, že je jeden jakoby z takových těch úkolů

nebo já nevím pozitiv té pěstounské péče, že dává tu šanci, jako když se něco jakoby točí v kruhu, z toho kruhu vystoupit. Ale zároveň nepředělávat. Někdy si říkám, snad jsem to nedělala moc já, ale když to člověk vidí na druhých, tak to vidí jasněji vidím na některých těch pěstounech, že jako ta převýchova je tam jakoby na prvním místě a ono to být převýchova nemůže.

Rozumím, kdybych se ještě vrátila té pozici toho klíčového pracovníka, tak co vám pomáhá při navazování vztahů důvěry s těma pěstouna, který vedete?

Co mi pomáhá, tak já jsem už na začátku říkala, že to, že jim vlastně povyprávím něco o sobě, že jim ukážu, že všechny ty jakoby věci, co se dějou, nejsou nic špatnýho, že když pěstounka prostě oči navrch hlavy, že kluk prostě v 7 letech čornul nějaký prachy, tak je potřeba s ní probrat, že v 7 letech to není krádež jo a že my to tak můžeme definovat, že se zjišťuje, proč to chtěl, na co to chtěl a tak dále a stanovují se vlastně jakoby hranice a dělají se nejrůznější opatření a že vlastně a nebo že vám může říct, že jsem na tom už jakoby tak... já už jsem tak zoufalá, že uvažuji o tom, že bych ho vrátila a že jí vlastně řeknete, že je to v pořádku. Jo, že vlastně si i tuhle myšlenku může připustit a není špatná. Jo, protože potom, když zůstane v ní jakoby něco, co já jsem to prostě jako za babičku, když už jako ... ale řeknete jí, že má právo, když jako to zasahuje do jejich zdravotních problémů, když už potom jakoby nezvládá fyzicky a že se dá najít způsob jo, nebo když si někdo vezme druhý dítě, na který už jakoby nestačí, tak mu vlastně jakoby říct, ale jsou tady rodiny, který prostě tohleto dítě je fakt torpédo, který potřebuje dva rodiče na plný úvazek a že jim jakoby umožníte otevřeně mluvit o všem. To asi my dává tu důvěru a zároveň někdy o ní i přijdu, když nevyčítím, jak moc brzo jim můžu jakoby něco doporučit. Jo, někdy a tu důvěru ztrácím, když jim jakoby předkládám řešení, ke kterým oni ještě jakoby nejsou zralí jo, takže vlastně já teď vlastně doprovázím ty rodiny zhruba teďka jakoby 2 roky a řekla bych, že ten první rok to bylo fakt ořukávání, kdy někde to jakoby šlo hladce a sedli jsme si, někde jsme došli i k nějakému konfliktu, kdy jsem začala tak trošku tlačit na to, že nelze jakoby ten kontakt s tou biologickou rodinou úplně jakoby popřít. Jo, začala jsem hodně mluvit o tom, že je potřeba tomu jakoby dát prostor. Pěstounka se bránila a i jsme se jakoby kvůli tomu nějakým způsobem nepohodli, tak tam je potřeba jakoby ustoupit, počkat, nechat toho pěstouna to nějak jakoby zpracovat jo, takže netlačit, poslouchat jo, což někdy jako když zase, když máte tu zkušenost, že víte, k čemu to povede a vidíte, že jakoby opakuje stejnou chybu jako vy, tak člověk má tendenci jakoby poradit, jo ale musí se tomu dát čas, aby to ten člověk jakoby mohl přijmout.

Děkuju a vy pracujete hlavně s rodičema, jste víc v kontaktu nebo ne v kontaktu ale jakoby komunikujete s těma dětma i třeba s biologickými i s těma pěstounskými a nebo jste tam doopravdy hlavně pro ty rodiče?

No, já na tu návštěvu, když přijdu, tak ty děti tam jsou a někdy jsou jakoby přítomni. Takže jako sedíme všichni, povídáme si úplně všichni, dost často to vlastně mám udělaný tak, že si do té rodiny přinesu nějakou hru a něco společně hrajeme někdy jenom s dětma, někdy i s tím pěstounem a tu vlastně tu komunikaci s těma dětma vedu přes tu hru a když nechtějí nic hrát, tak si s nima jenom povídám, vedu s nima rozhovor, jak se mají a co ve škole a jaký mají plány, a tak nějak si jako s nima povídám. Řekla bych, že tak třetinu času jakoby strávím s těma dětma, větší část teda s těma dospělými a pak mám specificky teďka 2 dospělejší děti, tak s těma se setkávám i někdy jakoby samotný a s tím chlapcem vyloženě, jakoby tam bych řekla, že komunikuji i hodně s pěstounem i hodně s tím chlapcem. Někdy se potkáme společně, ale dost často se setkáváme zvlášť, protože jsem zjistila, že prostě on před tím pěstounem moc nemluví a ani když si sedneme v té rodině někam jinam, takže spolu jdeme do kina. Hm pak si sedneme do mekáče a tam to prostě tak nějak jakoby všechno probereme a já si ho vždycky zeptám, co z toho můžu komunikovat směrem jako pěstounovi. Domluvíme se. No a takže spíš bych řekla, že je pro mě snazší komunikovat jako s těma většíma dětma, protože ty už mají, jak bych to řekla, ty už mají i potřebu se mnou něco řešit, zatímco u těch menších dětí mám pocit, že by mi asi trvalo hodně dlouho, než bych získala jejich důvěru. Přijde mi přirozený, že jsou ostražitý a že jsem jenom teta na hraní, a tak zůstávám v té pozici, jako že jsem teta na hraní. Ale mám zase kolegyni, která jakoby potom třeba do té rodiny dochází víc a věnuje se tomu dítěti dělá s ním já nevím tu cestu životem nebo něco takového. A když má pocit, že ten pěstoun to s tím dítětem dělat nechce nebo neumí, tak to s ním dělá vlastně ona a pak jako taky za nějaký rok dva může navázat, i když tam chodí častěji jo, vlastně, když to tam potřeba potom chodí každéj měsíc, aspoň jo, když to má nějakou, tak pak se dá navázat i kontakt s těma dětma, no.

Dobře, děkuju, přede mnou je nebo před námi poslední otázka a je vlastně úplně stejná, jako jsem pokládala předtím, a to, jestli vy, z pozice klíčové pracovnice, byste uvítala v tom systému něco jinak?

Možná mám pocit, že, nevím, jestli je to dobře nebo špatně, že jsme naladěni trochu jinak než ten OSPOD jo. To je tou jinou rolí, ale pak pak v takových klíčových otázkách právě třeba, jako je ten kontakt s biologickou rodinou se někdy dostaneme do situace, kdy ty věci jako vidíme jinak, jako kdybysme každéj prošli jiným školením. A nevím, jestli tím, jestli jsou na tom OSPODu jakoby svázaný něčím nebo tím, že mají víc pravomocí, tak mají ale

taky víc odpovědností a někdy mám pocit, že jsou jakoby méně senzitivnější a že nejsme úplně naladěný na stejno, a proto se dostáváme někdy, že si s těma sociálníma pracovnicema jakoby nerozumíme, že oni nás jakoby striktně utnou a nevím, dejme tomu řeknou rodiči, no třeba tlačí na ten kontakt s tou biologickou rodinou zase až moc. Jo, prostě tady se nechce střídat každých 14 dní s dítětem. A já i když vím, že ten kontakt je důležitý, tak ale má mít nějakou má být nějak funkční, jo, prostě máme naplňovat nějakou tu potřebu v určitým momentu. Prostě to dítě by snad jenom mělo vědět, že ten rodič je, mělo by ho nějak poznat. V lepším případě by ten rodič se mu měl omluvit a není potřeba, aby se s ním takhle často potkávalo. Obzvlášť když jako to nechápe jo, když si jenom ten rodič jakoby naplňuje nějakou svoji potřebu. Jo, ale někde na tom OSPODu potom stojí vlastně za tím rodičem. Mají strach, že si ten rodič na ně bude stěžovat, protože on má právo a potom jako nám to trošku jakoby komplikují, protože to dítě určitě jakoby tohle v tom daném momentu nepotřebuje a i těm pěstounům to strašně jakoby komplikuje situaci, protože se to dítě nemůže v tý rodině navazovat. Takže možná nějaká taková větší spolupráce, víc nějakých setkávání, ale jako já chápu, že oni mají omezenou kapacitu. Oni jsou rádi, že stihnou jakoby ty svoje rodiny ošéfovat. A takže těžko říct no. Nevím, co bych v tom poradila. Zároveň mě nenapadá, jak z hlediska kapacity, jak to zařídit, snad jenom, že by se mohla ta vzdělávací praxe, aby jakoby procházeli těmi podobnýma jo, jestli jako my se hodně věnujeme tomu terapeutickému rodičovství, tak aby i oni víc tomu jakoby nakoukli. Občas vidím, když někde na nějakým školením jsem, že tam ty sociální pracovnice jsou a občas jenom mrkám na drát, jaký to jsou sekernice, jo, tak to tam sekali jako baťa cvičky.

Rozumím tak jo mockrát děkuju. Díky moc za váš čas.

Příloha č. 6: Rozhovor s Matějem

Úplně na začátek se tě zeptám, co vás přivedlo k tomu, že jste se rozhodli stát pěstouny?

Tak vlastně jakoby moje žena to měla vlastně už dlouho jako dobu jako takovou jako vizi a já jsem se vlastně jako bránil, protože vůbec jako nějak jsem o tom nikdy nepřemýšlel a ani mě to jako nenapadlo. Nicméně vlastně jako časem, když jsme se jako uvědomili, že je tady vlastně jako celkem velká potřeba těch jako lidí a my vlastně nemáme moc jakoby výmluv jo, protože máme prostě jakoby děti relativně v pohodě už odrůstající, máme v materiálně zabezpečení, máme čas, myslíme si neskromně, že bychom to jakoby zvládli z hlediska jako té výchovy jsme neměli nějak jako problémy s výchovou a tak vlastně už nebylo moc na co se jako vymluvit a když se potom jak o tom přemýšlel, tak samozřejmě myslím si, že dost důležité, aby ten člověk do toho nebyl jako nucený. Jo třeba nějakým jako nátlakem nebo vydíráním jako. Takže o tom jako svobodné rozhodnutí a třeba časem to bude jediný projekt našeho života, který stál za to a který vlastně pomohl jako nějakému konkrétnímu člověku. Možná to může být prostě jako opravdu to jako to nejhodnotnější, takže to už je takové velkohubé, ale vlastně jsme si toho vědomi, že nemáme jako moc...Máme prostě velký dům, prostě můžeme si to dovolit.

A vy jste teda museli vlastně počkat na to, než ty děti nějak odrostou, tam je vlastně nějaká hranice, kdy můžete přijmout dítě, nebo ne?

Ne. Ono se toto, já nevím jak mám jako doširoka, ale vlastně za dobu naší jako profesní dráhy se to jako dost měnilo, že není, když my jsme začínali, což je teda jako šílený proces, tak je to prostě strašně časově náročné, nesmyslně, tak oni dávali jako takovou teorii, že vlastně by měli být ideální, jakoby když máš třeba 2 děti, tak mezi ně jo prostě, aby to bylo, jako že to je tak nejlepší pro to sžití, ale potom už jsme dodělali ten program, tak naopak teďka se řeší taková, nebo je takový nejvíc trend, dávat ty děti jako o hodně mladší, aby vlastně ty vlastní děti, si nepřipadali jako konkurenti jo, že vlastně je to jakoby takové.. To je prostě, že už ty děti jako zapojíš do té do té pomoci a tady si prostě jako vlastně mladší, výrazně mladší dítě, které oni neberou jako ty vlastní děti jako ohrožení.